

WRS 8 2640

ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์

ศราวดี ผ่องศิลป์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

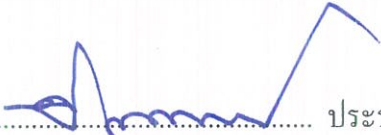
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามได้

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผศ.ดร.สมเกียรติ เกียรติเจริญ)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(อาจารย์วิชา เจริญศิริ)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(อาจารย์วัชรินทร์ สุทธิชัย)

..... ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัยสอบวิทยานิพนธ์
(คร.ลดาวัลย์ วัฒนบุตร)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์
(ผศ.ดร.สุณี สาริตานันต์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผศ.ดร.เกรียงศักดิ์ ไพโรวรรณ)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.
27 พ.ย. 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัย ศรชาติ ผจงศิลป์ ปริญญา ร.ป.ม.

กรรมการที่ปรึกษา ผศ.ดร.สมเกียรติ เกียรติเจริญ ประธานกรรมการ
อาจารย์วิทยา เจริญศิริ กรรมการ
อาจารย์วัชรินทร์ สุทธิชัย กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศ สาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) และสังกัดขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกันรวมทั้งข้อเสนอแนะ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 96 คน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามประมาณค่า สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างใช้ t -test, F -test (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ
2. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศ สาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) และสังกัดขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน
3. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การบรรจุแต่งตั้งควรมีการดำเนินงานด้วยความโปร่งใสถูกต้องตามขั้นตอน ควรบรรจุแต่งตั้งบุคลากรในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับปริมาณงาน บุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานควรมีการพัฒนาศักยภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ปีละ 2 ครั้ง ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาที่ดำเนินการพัฒนาอย่าง

โปร่งใส ตรวจสอบได้ การจัดสรรงบประมาณควรพิจารณาตามลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดซื้อจัดจ้างควรมีการดำเนินงานด้วยความโปร่งใสถูกต้องตามระเบียบ ควรมีการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างโดยมีการตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบ ควรนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน ควรมีการวางแผนการบริหารอย่างเป็นระบบ และควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

หอสมุดสถาบันราชภัฏมหาสารคาม
วันรับ.....
วันลงทะเบียน.....
เลขทะเบียน..... ก. 103919
เลขเรียกหนังสือ..... 352.14 ๘172๗ ๒๕๕1

TITLE : The Problems of the Administration of Sub-District Administration Organizations
in Kalasin Province

AUTHOR : Sarawadee Phajongsil **DEGREE** M.P.A

ADVISORS : Asst. Prof. Dr. Somkiet Kietjareon	Chairman
Mr. Witaya Charoensiri	Committee
Mr. Watcharin Sutthisai	Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2008

ABSTRACT

The purposes of the research were to study the problems of the administration of sub - district administration organizations in Kalasin Province, to compare the administration problems as the opinions of the deputy chiefs of the sub-district administration organizations classified by gender, educational fields and the sizes of the organizations including their suggestions to solve the problems. The samples were ninety six deputy chiefs of the sub-district administration organizations in Kalasin Province. The data were collected by rating-scale questionnaires and analyzed by the computer program. The research statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test (One way ANOVA).

Results of the research were as follows:

1. The opinion of the deputy chiefs of the sub-district administration organizations in Kalasin Province towards the problems of the administration as a whole and all aspects were at high level.
2. The opinions of the deputy chiefs towards the problems of the administration of sub-district administration organization in Kalasin Province classified by gender, educational fields (Bachelor Degree) and the sizes of organizations, it was not different.

3. According to the suggestions, it was stated that the recruitment and appointment for each position should be transparent. The personnel recruitment should be appointed to requirement and qualification. The development of the officers should be done continuously and assessed twice a year. The budget should be investigated transparently and should be considered the priority of the problems. Moreover, the process of purchasing and employing should be under the rules and regulation. The good governance should be utilized in the organization. Administration should be planned systematically. Finally, the people should be invited to participate in work performance.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ เกียรติเจริญ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์วิชา เจริญศิริ และอาจารย์วัชรินทร์ สุทธิชัย กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.ลดาวัลย์ วัฒนบุตร ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัยสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุณี สาริตานันต์ ผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำชี้แนะแนวทาง จนทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ นางชลนิภา รัตตะเวทิน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอิทธิ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ นางพวงทอง ภูสศศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยเม็กวิทยาคม อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ นายเรณูวัฒน์ พงษ์อุทธา ครูชำนาญการ โรงเรียนห้วยเม็กวิทยาคม อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

ขอขอบคุณปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รุ่นที่ 3 ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อองอาจ คุณแม่จุฑารัตน์ ผจงศิลป์ และคุณยายจำปา ปะมาโย ซึ่งเป็นผู้เลี้ยงดูสั่งสอนและอบรมให้ประพฤติปฏิบัติแต่คุณงามความดี ทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดามารดา คุณยาย ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชาทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

ศราวดี ผจงศิลป์

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น.....	8
องค์การบริหารส่วนตำบล.....	12
ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	20
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทั่วไปและการบริหารท้องถิ่น	30
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	36
หลักธรรมาภิบาล	41
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	49

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	55
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ลำดับขั้นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	70
อภิปรายผล	72
ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	85
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อการวิจัย.....	92
ภาคผนวก ค หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ.....	99
ประวัติผู้วิจัย	103

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 57
2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน..... 58
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายข้อ 59
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านงบประมาณ จำแนกเป็นรายข้อ 60
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านวัสดุอุปกรณ์ จำแนกเป็นรายข้อ 61
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบริหารจัดการ จำแนกเป็นรายข้อ..... 62
7	เปรียบเทียบความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีเพศต่างกันเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ 63
8	เปรียบเทียบความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ปฏิบัติงานใน องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีขนาดแตกต่างกัน เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ 64
9	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหาร ส่วนตำบล ที่มีสาขาการศึกษาแตกต่างกัน เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ 65
10	จำนวนความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานด้านบุคลากร ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ 66
11	จำนวนความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานด้านงบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ 67
12	จำนวนความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานด้านวัสดุอุปกรณ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ 68
13	จำนวนความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานด้านการบริหาร จัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์..... 69

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล (พ.ศ. 2537)	15
2 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546	16
3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	50

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนมากที่สุดครอบคลุมในพื้นที่ต่าง ๆ เกือบทั่วประเทศ มีการบริหารงานด้วยความอิสระทางด้านนโยบาย ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้ มีงบประมาณ การคลัง บุคลากร การปกครอง การบริหารจัดการของตนเอง ตามแนวนโยบายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 เดิมได้กำหนดว่า รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่น กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็น ตามหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ถึงแม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะบริหารงานตามโครงสร้างอำนาจหน้าที่โดยมีกฎหมายรองรับ มีการกำหนดวิธีการดำเนินการแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างตรงจุด มีกระบวนการที่สั้น กะทัดรัด บริหารอย่างทั่วถึง และเนื่องจากการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการกระจายอำนาจ และแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมีกฎหมายกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่รวมทั้งกำหนดวิธีการดำเนินงานต่าง ๆ โดยในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างราชการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค กับองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นไปในลักษณะของการกำกับดูแล กล่าวคือ เป็นผู้กำกับดูแล ให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเป็นไปด้วยชอบตามที่กฎหมายบัญญัติและดำเนินการภายในขอบเขตกฎหมายที่กำหนดไว้เท่านั้น เพราะมิฉะนั้นจะทำให้กระทบต่อหลักความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สมเกียรติ พงศ์เป็นสุข. 2545 : 3)

การจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบ “องค์การบริหารส่วนตำบล” จะประสบความสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดหรือไม่ ขึ้นอยู่กับเหตุผล และปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้สามารถกระทำได้ ดังนั้นการปฏิบัติงานตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล นับเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนทำให้ให้องค์การบริหารส่วนตำบลประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน และสามารถพัฒนาให้เจริญเติบโตต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความเป็นอิสระตามหลักการปกครองตนเอง

ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อเป็นหน่วยงานหลักในการบริการสาธารณะ เพื่อเป็นการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบลให้ดำเนินงานตามกฎหมาย รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 (2550 : 112) มาตรา 282 ได้กำหนดให้รัฐกำกับดูแล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็น โดยมีหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่เหมาะสม กับรูปแบบขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และได้กำหนดให้มีกลไกการตรวจสอบ การดำเนินงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นโดยประชาชนเป็นหลัก

ดังนั้นการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ ต้องให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และพัฒนา อยู่เสมอ โดยใช้ทรัพยากรพื้นฐานของการบริหาร 4 ประการ คือ คน เงิน วัสดุสิ่งของ และ วิธีการจัดการเป็นปัจจัยในการบริหาร ในการทำให้หน่วยงานหรือองค์การบรรลุวัตถุประสงค์ ตรงกันข้ามกันหากทรัพยากรการบริหารมีปัญหา อาจส่งผลให้หน่วยงานหรือองค์การประสบ ปัญหาในการทำงานได้ (สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น. 2549 : 2)

จากภารกิจที่รัฐบาลกลางได้ถ่ายโอนให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบล ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการ ดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบกฎหมายอยู่มาก และจากรายงานการประชุมของสำนักงาน คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แบ่งปัญหาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ 3 มิติ ได้แก่

มิติที่ 1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรกึ่งราชการมีกฎหมายและระเบียบที่ เกี่ยวข้องจำนวนมาก สิ่งที่สำคัญที่สุดนั้นไม่ควรอยู่ที่การปฏิบัติให้ถูกระเบียบ แต่ต้องพิจารณา ว่าระเบียบที่ออกมานั้นเอื้อต่อการปฏิบัติหรือไม่

มิติที่ 2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรทางการเมือง ซึ่งต้องตอบสนอง ต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว และตรงประเด็น รวมไปถึงจะต้อง เคารพต่อนโยบายของตนเองที่ประกาศไว้กับประชาชน จึงต้องการพิจารณาในแง่เจตนารมณ์ หรือเป้าหมายในการทำงานมากกว่าระเบียบหรือสิ่งที่กฎหมายกำหนดให้ปฏิบัติ

มิติที่ 3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรประชาชน ต้องให้บทบาทใน การดูแลประชาชนมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันต้องพยายามสร้างกลไกที่ช่วยเพิ่มช่องทางใน การตรวจสอบจากประชาชนให้มีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น ระบบการตรวจสอบต่างๆ ควรเป็นไป

เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ มีทั้งหมด 125 แห่ง จากการรายงานผลการประเมินของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนภูมิภาคที่ 7 พ.ศ.2550 (2550 : 1-7) มีรายงานว่า องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจะเห็นได้จากในปีที่ผ่านมาส่วนมากแล้วมีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานอยู่มาก เช่น ด้านการบริหารงานบุคคล มีปัญหาเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง ตัวอย่างเช่นการกระทำผิดระเบียบขององค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งในการประกาศสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบลมีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการได้มาของพนักงานจ้าง ด้านการเงินการคลัง ส่วนมากมีปัญหาเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์จำนวน 25 แห่งมีการดำเนินงานด้านการเงินการคลัง ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามกฎหมาย มีการร้องเรียนการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่ง การตรวจสอบการได้มาของวัสดุที่ไม่ถูกต้อง และด้านการจัดการการบริหาร มีปัญหาในด้านความเป็นธรรมาภิบาล ประกอบด้วยหลักนิติธรรม คุณธรรม ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ และความคุ้มค่า ซึ่งตรวจสอบจากรายงานผลการประเมินองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการบริหารจัดการที่ดี พ.ศ. 2550 ของจังหวัดกาฬสินธุ์ซึ่งมีระดับความเป็นธรรมาภิบาลไม่มากนัก

นอกจากปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานดังกล่าวแล้ว ผลงานวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสกลนคร” ของศิริพงษ์ มุขศรี (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า คณะกรรมการบางคนขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารอย่างถ่องแท้ รวมทั้งงบประมาณที่จำกัดในการที่จะดำเนินงานตามภาระหน้าที่และประชาชนไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร และจากผลงานวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ของจังหวัดกาฬสินธุ์” ของสัมฤทธิ์ สุขสงค์ (2545 : บทคัดย่อ) พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประสิทธิผลการบริหารงานอยู่ในระดับต่ำรวม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบำรุงรักษาและส่งเสริมการประกอบอาชีพราษฎร ด้านการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดินที่สาธารณะและกำจัดขยะมูลฝอย และด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

จากความสำคัญและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันนี้มีข้อจำกัดทางด้านต่าง ๆ จำนวนมากไม่สอดคล้องกับภารกิจที่ถ่ายโอนให้องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีจำนวนมาก ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีความสนใจการปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่มีบทบาทในการพัฒนาและมีความใกล้ชิดกับประชาชนเป็นอย่างมาก ดังนั้นการบริหารจึงเป็นหัวใจหลักในการนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจการศึกษาค้นคว้าเรื่อง “ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับปัญหาการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 125 แห่ง ผู้วิจัยคาดว่าผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญในการนำไปปรับปรุงพัฒนาและแก้ไขปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีเพศ สาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) และสังกัดขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
2. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ที่มีเพศ สาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้นำปัจจัยในการบริหาร 4 M's ซึ่งประกอบด้วย คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการบริหารจัดการ (Management) มาปรับปรุงเป็นเนื้อหาในการวิจัยดังนี้

- 1.1 ปัญหาด้านบุคลากร
- 1.2 ปัญหาด้านงบประมาณ
- 1.3 ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์
- 1.4 ปัญหาด้านการบริหารจัดการ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ในการวิจัยได้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 125 คน และกลุ่มตัวอย่าง 96 คน

4. ขอบเขตด้านตัวแปร

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ คุณลักษณะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกเป็น

- 4.1.1 เพศ
- 4.1.2 สาขาการศึกษา(ระดับปริญญาตรี)
- 4.1.3 ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ 4 ด้าน ดังนี้

- 4.2.1 ด้านบุคลากร
- 4.2.2 ด้านงบประมาณ
- 4.2.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์
- 4.2.4 ด้านการบริหารจัดการ

5. ระยะเวลาในการวิจัย ใช้เวลาในการวิจัยระหว่างเดือนมีนาคม - เมษายน 2551

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **องค์การบริหารส่วนตำบล** หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ 125 แห่ง ที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537
2. **ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล** หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 125 คน
3. **ปัญหาในการบริหารงาน** หมายถึง ปัญหาการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านบริหารจัดการ
4. **ปัญหาด้านบุคลากร** หมายถึง ปัญหาในการบริหารงานที่เกี่ยวกับบุคลากร ดังนี้ มีการวางแผนการสรรหาบุคลากรอย่างเป็นระบบ มีการบรรจุบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีบุคลากรปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ บุคลากรมีวุฒิการศึกษาสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติทุกตำแหน่ง บุคลากรปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรปฏิบัติหน้าที่อย่างกระตือรือร้น บุคลากรเข้าใจระเบียบปฏิบัติอย่างชัดเจน
5. **ปัญหาด้านงบประมาณ** หมายถึง ปัญหาในการบริหารงานที่เกี่ยวกับการเงิน ดังนี้ มีการวางแผนการใช้งบประมาณทุกครั้ง งบประมาณของหน่วยงานได้รับการจัดสรรอย่างเพียงพอ การเบิกจ่ายงบประมาณถูกต้องตามระเบียบทุกครั้ง การใช้งบประมาณเป็นไปตามข้อบัญญัติทุกครั้ง การจัดซื้อจัดจ้างถูกต้องตามระเบียบทุกรายการ งบประมาณที่ได้รับมีความสอดคล้องกับภารกิจ มีการจัดเก็บภาษีอย่างครบถ้วน มีการควบคุมการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ
6. **ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์** หมายถึง ปัญหาในการบริหารงานที่เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ดังนี้ มีการวางแผนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ล่วงหน้าทุกครั้ง มีการแยกประเภทวัสดุอุปกรณ์อย่างชัดเจน มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่างเหมาะสม มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ มีการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างอย่างถูกต้อง มีการจัดทำทะเบียนวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นปัจจุบัน มีการรายงานการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ มีการจัดสรรงบประมาณจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่างเหมาะสม
7. **ปัญหาด้านการบริหารจัดการ** หมายถึง ปัญหาในการบริหารงานที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการดังนี้ มีการวางแผนการบริหารอย่างเป็นระบบ มีการนำหลักธรรมาภิบาล

มาใช้ในการบริหารงาน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารงานอย่างชัดเจน มีการบริหารงานตามแผนที่วางไว้ทุกขั้นตอน มีการรับฟังความคิดเห็นจากพนักงานอย่างสม่ำเสมอ มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอย่างเป็นทางการ มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ มีการประเมินผลงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยจะนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัย ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
2. องค์การบริหารส่วนตำบล
3. ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทั่วไปและการบริหารท้องถิ่น
5. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
6. หลักธรรมาภิบาล
7. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต (2543 : 2) ได้ให้ความหมาย การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่าง โดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของคน การบริหารงานของท้องถิ่น มีการจัดเป็นองค์การมีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากการควบคุมของรัฐบาลได้ไม่เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดขึ้น

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2540 : 30) อธิบายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองโดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้จัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาลแต่ก็มีอำนาจในการกำหนดคน โยบาย และควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

ฮอลโลเวย์ (Holloway. 1951 : 101 – 103) อธิบายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตที่แน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเองและมีสภาท้องถิ่นที่มีสมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

ร็อบสัน (Robson. 1953 : 574 ; อ้างใน อุทัย หิรัญโต. 2543 : 4) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นว่า หมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้น และให้อำนาจการปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) และต้องมีองค์กรที่ปกครองตนเอง (Necessary Organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

คลาก (Clake. 1975 : 87 – 89) ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดโดยเฉพาะ และหน่วยปกครองนี้จัดตั้งและอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

วิท (Wit. 1967 : 14 – 21) ได้ให้ความหมาย การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้วรัฐบาลของท้องถิ่นย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเองอันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลางโดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลางมีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

มอนตาญ (Montagu. 1984 : 574) ได้ให้ความหมาย การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระเพื่อเลือกผู้มีหน้าที่บริหารการปกครองท้องถิ่น มีอำนาจอิสระพร้อมความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดยปลอดจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ทั้งนี้หน่วยปกครองท้องถิ่นยังต้องอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐใหม่อิสระแต่อย่างใด

ซัดดี้ (Emile J. Sady. 1953 : 472 ; อ้างใน อุทัย หิรัญโต. 2543 : 4) ได้ให้ความหมาย การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองทางการเมืองที่อยู่ในระดับต่ำกว่ารัฐ ซึ่งก่อตั้งโดยกฎหมาย และมีอำนาจอย่างเพียงพอที่จะทำกิจกรรมในท้องถิ่นด้วยตนเอง

รวมทั้งอำนาจการจัดเก็บภาษีเจ้าหน้าที่ของหน่วยปกครองท้องถิ่นดังกล่าว อาจได้รับการเลือกตั้งและแต่งตั้ง โดยท้องถิ่นก็ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองระดับรองจากรัฐ ซึ่งรัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อกระจายอำนาจการปกครองทั้งการเมือง การบริหารให้ประชาชนในท้องถิ่นจัดปกครองและดำเนินการบางอย่างเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของตนเอง โดยมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง กำหนดนโยบายและการบริหารงานของตนเองภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ มีพื้นที่การปกครองของตนเองที่แน่นอนชัดเจน

2. ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539 : 13-14) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

2.1 การปกครองท้องถิ่น คือฐานรากของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้กับประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบและห่วงใยต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่น

2.2 การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) ประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของท้องถิ่นประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ถึงปัญหาอุปสรรคและช่วยแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตนเอง

2.3 การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจ เนื่องจากภารกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวางไม่สามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง และกิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ

2.4 การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

2.5 การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารของประเทศในอนาคต

2.6 การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่ง การปกครองระบอบประชาธิปไตย ยังเป็นเรื่องจำเป็นเพราะสังคมกว้างใหญ่มีพื้นที่กว้างขวาง ย่อมยากที่รัฐบาลจะดูแลได้อย่างทั่วถึง การปกครองท้องถิ่นมีส่วนในการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เพราะว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นย่อมเข้าใจถึงปัญหา ความต้องการของท้องถิ่นดี และมีความระมัดระวังเพราะสมาชิกในท้องถิ่นจะรู้สึกว่าการพัฒนาที่เกิดขึ้นเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นของตน และทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่นั้นก็เป็นของท้องถิ่นของตนจึงต้องใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง เพื่อให้เกิดผลดีอย่างเต็มที่ ขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดความรู้ว่าตนเป็นเจ้าของถิ่น มีสิทธิ มีเสียง และความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่นของตนมากขึ้น สุดท้ายความสนใจในการพัฒนาท้องถิ่นก็จะตามมา

3. องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

ระบบการปกครองท้องถิ่นประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ประการ ดังนี้
(อุทัย หิรัญโต. 2543 : 22)

ประการที่หนึ่ง สถานะตามกฎหมาย หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงว่าประเทศนั้น ๆ มีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

ประการที่สอง พื้นที่และระดับมีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการคือ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชน จึงมีเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่ และระดับของหน่วยการปกครองออกเป็นสองระดับคือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็ก และขนาดใหญ่

ประการที่สาม การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

ประการที่สี่ องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติ มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น

ประการที่ห้า การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

ประการที่หก อิสระในการปกครองตนเอง สามารถได้ดุลพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายบังคับบัญชาของหน่วยงานราชการ

ประการที่เจ็ด งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตกฎหมายให้อำนาจการจัดเก็บเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญต่อไป

ประการที่สุดท้าย การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังต้องอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงแห่งรัฐและประชาชนโดยรวมจากองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นสามารถสรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นกำหนดขึ้นบนพื้นฐานจากทฤษฎีการกระจายอำนาจ และอุดมการณ์ประชาธิปไตย มีขอบเขตที่แน่ชัดมุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองและกิจกรรมการปกครองตนเองในระดับหนึ่ง ที่เน้นการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองมีการเลือกตั้งมีองค์การหรือสถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเองและประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น มี 8 ประการคือ สถานะตามกฎหมาย พื้นที่และระดับ การกระจายอำนาจและหน้าที่ องค์กรณีบุคคล การเลือกตั้งอิสระในการปกครองตนเอง งบประมาณของตนเอง และการควบคุมดูแลของรัฐ ซึ่งจะได้อำนาจองค์ประกอบเหล่านั้นได้เน้นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยมีอิสระในการบริหารกิจการ ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นและพัฒนาให้ท้องถิ่นของตนเองมีความเจริญก้าวหน้า

องค์การบริหารส่วนตำบล

1. ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล

ประเทศไทยได้มีการปกครองท้องถิ่น และได้มีการพัฒนารูปแบบของการปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดมา โดยมีความพยายามที่จะทำให้ประชาชนได้เรียนรู้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย การบริหารงานระดับตำบลในรูปแบบสภาตำบลหรือองค์การบริหาร

ส่วนตำบล เกิดขึ้นจากแรงจูงใจผู้บริหารประเทศในขณะนั้น ปี พ.ศ. 2498 จอมพล ป. พิบูลสงคราม ในระหว่างช่วงนั้นดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้เดินทางไปเยือนประเทศในแถบยุโรปและสหรัฐอเมริกาและได้เห็นว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศเหล่านั้นเป็นการปกครองตามแบบประชาธิปไตย โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานทั้งทางตรงและทางอ้อมทำให้การบริหารงานเป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ดังนั้นจึงมีความตั้งใจที่จะให้ประเทศไทยมีองค์กรแบบประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นเหมือนกับนานาอารยประเทศ เมื่อกลับมาถึงประเทศไทยได้มีการสั่งการให้กระทรวงมหาดไทยได้จัดตั้งสภาตำบลขึ้นโดยเร็วที่สุด และในปี พ.ศ. 2499 ก็ได้มีการจัดตั้งสภาตำบลขึ้นเพื่อให้สภาตำบลเป็นองค์กรที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการที่จะปกครองตนเอง (มนตรี แดงศรี. 2547 : 7-8) ต่อมา พ.ศ. 2537 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำแหน่งแทนประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 นับตั้งแต่ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับตำบล โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ของสภาตำบลทั่วประเทศออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ (ศิริพันธ์ บุญญานุสนธิ์. 2547 : 12)

1. รูปแบบ “สภาตำบล” ได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคล อันได้แก่ สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 150,000 บาท
2. รูปแบบ “องค์การบริหารส่วนตำบล” (อบต.) ตั้งขึ้นจากสภาตำบลที่มีรายได้ (โดยไม่รวมเงินอุดหนุน) ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. 2542 รัฐบาลได้มีการเสนอขอปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ในประเด็นต่างๆ ทั้งโครงสร้างที่มาของสมาชิกอบต. อำนาจหน้าที่ของ อบต. อำนาจหน้าที่ของ อบต. เป็นต้น ซึ่งในที่นี่จะนำเสนอให้เห็นทั้งโครงสร้างอบต. ตามกฎหมายเดิมและในส่วนที่เป็น อบต. ที่ได้รับการแก้ไขใหม่พร้อม ๆ กันไป พ.ศ. 2546 รัฐบาลได้เสนอขอปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 โดยเนื้อหาส่วนใหญ่ แก้ไขชื่อเรียกบุคคล และคำศัพท์กฎหมายที่ให้

สอดคล้องกับกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ และกำหนดให้มีการเลือกตั้งนายก
องค์การบริหารส่วนตำบลจากประชาชนโดยตรง

2. โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.1 โครงสร้างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

พ.ศ. 2537

กำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

2.1.1 สมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่

- 1) กำนัน
- 2) ผู้ใหญ่บ้าน
- 3) แพทย์ประจำตำบล

2.1.2 สมาชิกโดยการเลือกตั้ง ได้แก่

สมาชิกที่ได้รับเลือกจากราษฎรหมู่บ้านละ 2 คน โดยอยู่ในตำแหน่ง
คราวละ 4 ปี สภาองค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีประธานสภาและรองประธานสภาคน
หนึ่ง เลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยนายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้งตามมติของ
สภาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี นอกจากนั้นให้สภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบล

2.2 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ
บริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย หมวดว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้โครงสร้างของสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เปลี่ยนแปลงไป
ดังนี้

2.2.1 โครงสร้างสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบไปด้วยสมาชิก
หมู่บ้านละ 2 คน อบต. ไคมี 1 หมู่บ้านให้มีสมาชิก 6 คน องค์การบริหารส่วนตำบลไค
มี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกได้หมู่บ้านละ 3 คน (เดิมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งหมู่บ้านละ 2 คน)

2.2.2 โครงสร้างฝ่ายบริหารประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหาร
1 คน และกรรมการบริหาร 2 คน โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้เลือกแล้ว
เสนอให้นายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้งและให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเลขานุการ

คณะกรรมการบริหาร (เดิมประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่เกิน 2 คนและสมาชิก
ที่มาจากการเลือกตั้งไม่เกิน 4 คน) แผนภูมิที่ 1

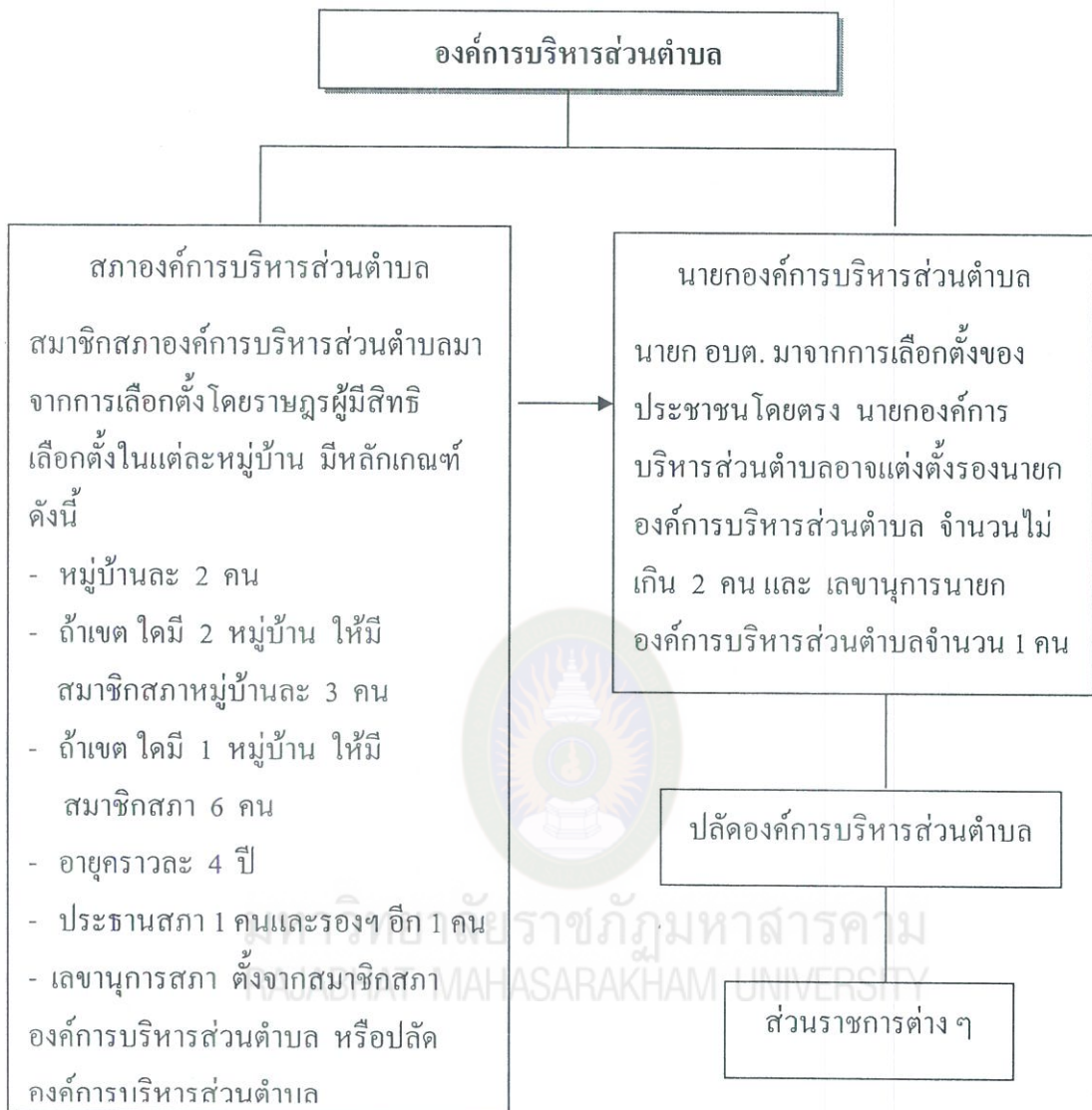

แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

ที่มา : พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

2.3 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ประกอบด้วยโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

ที่มา : พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

ตามแผนภูมิที่ 2 จะเห็นว่าโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย สมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในพื้นที่หมู่บ้านละ 2 คน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง อาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เกิน 2 คน และอาจแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีชื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเจ้าหน้าที่

ของรัฐ จำนวน 1 คน และมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บริหารสูงสุดของฝ่ายข้าราชการประจำ โดยแบ่งเป็นส่วนราชการต่างๆแยกย่อยออกไปภายในองค์การบริหารส่วนตำบลของแต่ละแห่ง

3. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.1 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

3.3.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

3.3.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

3.3.3 ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

3.3.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.3.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3.3.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ

3.3.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.3.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

3.3.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณ

หรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

3.2 องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้

3.2.1 ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร

3.2.2 ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

3.3.3 ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

3.3.4 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

3.3.5 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

3.3.6 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

3.3.7 บำรุงส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

3.3.8 การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

3.3.9 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.3.10 ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

3.3.11 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

3.3.12 การท่องเที่ยว

3.3.13 การผังเมือง

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบังคับเพื่อใช้ในตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดข้องต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการที่จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินห้าร้อยบาท

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการนอกเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำการร่วมกันได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่เกี่ยวข้อง และกิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน

3.3 อำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

3.3.1 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

3.3.2 การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

3.3.3 การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ

3.3.4 การสาธารณสุข โภชนา และการก่อสร้างอื่น ๆ

3.3.5 การสาธารณสุข

3.3.6 การส่งเสริมการฝึกและประกอบอาชีพ

3.3.7 การพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน

3.3.8 การส่งเสริมการท่องเที่ยว

3.3.9 การจัดการศึกษา

3.3.10 การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรี คนชราและ
ผู้ด้อยโอกาส

3.3.11 การบำรุง-รักษาศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและ
วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

3.3.12 การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

3.3.13 การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

3.3.14 การส่งเสริมกีฬา

3.3.15 การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของ

ประชาชน

3.3.16 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

3.3.17 การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

3.3.18 การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำ

3.3.19 การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

3.3.20 การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน

3.3.21 การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

3.3.22 จัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

3.3.23 การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การอนามัย
โรงพยาบาลและสาธารณสุขสถานอื่นๆ

3.3.24 การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ที่ดิน
ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

3.3.25 การผังเมือง

3.3.26 การขนส่งและวิศวกรรมจราจร

3.3.27 การดูแลรักษาที่สาธารณะ

3.3.28 การควบคุมอาคาร

3.3.29 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.3.30 การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน
และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.3.31 กิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่
คณะกรรมการประกาศกำหนด ภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ข้างต้น

กล่าวได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่รองรับการกระจายอำนาจในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลถือว่าเป็นหน่วยย่อยที่บริการสาธารณะให้แก่ประชาชนอย่างใกล้ชิดที่สุด

ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในระยะเริ่มจัดตั้ง

ตระกูล มีชัย (2537 : 77-94) กล่าวถึงปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ดังนี้

1.1 ปัญหาการบริหารงานของตำบลและหมู่บ้านตามคำสั่งที่ 222/2499

การบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้านตามคำสั่งที่ 222/2499 ตามหลักการแล้วเพื่อใช้เป็นองค์กรพัฒนาการเมืองระบอบประชาธิปไตยเพราะมีการแบ่งแยกการทำงานของฝ่ายบริหารคือคณะกรรมการตำบลออกจากสภาตำบล ซึ่งได้รับเลือกมาจากราษฎร แต่ในทางปฏิบัติการบริหารในลักษณะนี้ไม่มีประสิทธิภาพ เพราะ

1.1.1 การกำหนดให้นายอำเภอ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานสภาตำบลโดยตำแหน่งย่อมทำให้มีโอกาสนำหน้าหนักมากพอที่จะชักจูงหรือโน้มน้าวสมาชิกสภาตำบลให้มีความเห็นคล้อยตามได้ง่าย หรืออย่างน้อยก็ทำให้สมาชิกสภาตำบลตกอยู่ในภาวะจำยอมไม่กล้าแสดงความคิดเห็นไปในทางโต้แย้งคัดค้าน ทั้ง ๆ ที่ไม่เห็นด้วย

1.1.2 การกำหนดให้ครูใหญ่โรงเรียนต่าง ๆ และหัวหน้าส่วนราชการที่มีที่ทำการตั้งอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ในฐานะกรรมการตำบลด้วย ทั้ง ๆ ที่บุคคลเหล่านี้เป็นข้าราชการและมีได้รับเลือกจากประชาชน จึงไม่ต้องทำงานด้วยความมุ่งหมายที่จะให้การบริหารงานของตำบลเป็นไปด้วยความต้องการของประชาชน และบุคคลดังกล่าวนอกจากจะเป็นที่เคารพนับถือและยำเกรงของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกสภาตำบลแล้วยังเป็นข้าราชการใน ปกรองและบังคับบัญชาโดยตรงของนายอำเภออีกด้วย ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของบุคคลเหล่านี้ นอกจากจะมีน้ำหนักไปในทางที่จูงใจสมาชิกสภาตำบลให้มีความเห็นคล้อยตามด้วยแล้วยังมีความโน้มเอียงที่จะเชื่อฟังและสนับสนุนความคิดเห็นของนายอำเภอโดยตรงอีกด้วย

1.1.3 ประชาชนไม่สนใจและเอาใจใส่ในการปกครองตำบล หมู่บ้านของตนเองยังทำตนเป็นฝ่ายนิ่งเฉย คอยรับผลการปฏิบัติซึ่งทางราชการจะเป็นผู้บันดาลให้เกิดขึ้น เช่นเดียวกับที่เคยเป็นมาก่อนมีการจัดตั้งสภาตำบล โดยยังมีความเข้าใจว่าการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้ท้องถิ่นเป็นหน้าที่ของทางราชการ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่ารายได้ที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นนั้น ส่วนใหญ่ได้รับการอุดหนุนมาจากส่วนกลางหรือจังหวัดจัดสรรให้

1.1.4 การทำงานในรูปของคณะกรรมการตำบลที่จะต้องอาศัยความร่วมมือหลาย ๆ ฝ่าย จึงทำให้ประสบปัญหาที่สำคัญ คือ

- 1) ปัญหาการประสานงาน กล่าวคือ การแบ่งแยกเป็นคณะกรรมการตำบลฝ่ายหนึ่ง และสภาตำบลอีกฝ่ายหนึ่ง ทำหน้าที่แตกต่างกัน จึงมักมีความขัดแย้งและไม่ประสานกันในการปฏิบัติงานของตำบล
- 2) ปัญหาด้านรายได้ สภาตำบลไม่มีรายได้ของตนที่แน่นอนจึงไม่มีกำลังพอในอันที่จะปฏิบัติงานทำนุบำรุงท้องถิ่น ตามความต้องการของประชาชนซึ่งมีอยู่มากมาย
- 3) ปัญหาความเป็นอิสระในการดำเนินงานสภาตำบลยังขาดอำนาจในการใช้จ่ายเงินเพื่อดำเนินงานตามมติของตนเองเพราะไม่มีอำนาจตั้งงบประมาณ โดยการจัดทำงบประมาณ

1.1.5 ปัญหาเกี่ยวกับการประชุมเนื่องจากเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ของสภาตำบลมีจำนวนมาก เมื่อรวมกันแล้วมีจำนวนเกินความจำเป็นจึงไม่สะดวกต่อการที่จะเรียกประชุมและยากที่จะมาประชุมโดยพร้อมเพรียงกันได้ นอกจากนี้การประชุมยังมีระเบียบยุ่งยากและเป็นพิธีการจึงไม่เกิดผลดีแต่อย่างใด

1.2 ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499

องค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 น่าจะประสบผลสำเร็จในการใช้เป็นองค์การพัฒนาการเมืองระบอบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น เพราะสามารถจัดตั้งงบประมาณของตนเอง จัดหารายได้ของตนเอง มีสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนเป็นฝ่ายกำหนดนโยบายและออกข้อบังคับต่างๆ แต่ตามข้อเท็จจริงองค์การบริหารส่วนตำบลหาไม่ประสิทธิภาพในการใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาการเมืองระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะ

1.2.1 ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจต่อการปกครองตนเอง และไม่คุ้นเคยกับวิธีปฏิบัติงานเป็นคณะยังมีความพอใจให้ผู้นำ คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านตัดสินใจให้

1.2.2 คณะบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ยังขาดความรู้และความเข้าใจในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ดีจึงไม่สามารถเผยแพร่ความรู้ในการปกครองตนเองหรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้ประชาชนได้รู้และเข้าใจ

1.2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลขาดรายได้ที่เพียงพอในการจัดทำโครงการต่าง ๆ ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมขาดความสนใจในที่สุดไม่มาประชุม

1.2.4 คณะผู้บริหารตำบลส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ต่อการบริหารงานที่ดีพอ ทำให้เมื่อปราศจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายอำเภอเป็นพี่เลี้ยงแล้ว การปฏิบัติงานต่าง ๆ ของตำบลก็ติดขัด ไม่สามารถดำเนินไปด้วยดี นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักการที่ว่าอิสระนั้น ในทางปฏิบัติกลับถูกควบคุมอย่างแน่นหนาจากหน่วยราชการด้วย จากปัญหาอุปสรรคดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งจัดตั้งขึ้นมาได้เพียง 59 แห่ง ก็ต้องถูกยุบเลิก โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 3326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 เพราะทำงานอย่างไร ประสิทธิภาพ

1.2.5 ปัญหาของสภาตำบลตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 275/2509 คำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 275/2509 ไม่มีผลเกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบลตามที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 แต่เป็นการปรับปรุงแบบสภาตำบลตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 22/2499 โดยวัตถุประสงค์ที่ใช้สภาตำบลเป็นเครื่องมือส่งเสริมการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นด้วยการกำหนดให้มีโครงการพัฒนาพลเมืองระบอบประชาธิปไตยขึ้นควบคู่ไปกับการจัดตั้งสภาตำบลตามคำสั่งนี้สำหรับเป้าหมายของการจัดตั้งก็เพื่อให้เป็นเครื่องมือพัฒนาการเมืองระบอบประชาธิปไตยและส่งเสริมพัฒนาการบริหารระดับตำบลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่สภาตำบลตามคำสั่งนี้ก็ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานหลายประการที่สำคัญ คือ

1) เนื่องจากสภาตำบลรูปแบบนี้ต้องดำเนินการตามโครงการพัฒนาพลเมืองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีหลักสำคัญให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสภาตำบลต้องได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้ ความสามารถและทัศนคติที่เหมาะสม เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นให้ได้ผลดีด้วย ดังนั้นเมื่อตำบลใดไม่อยู่ในโครงการพัฒนาพลเมืองระบอบประชาธิปไตยก็จะไม่สามารถเข้ารับการอบรมเสริมสร้างความรู้และทัศนคติที่เหมาะสมได้ พร้อมทั้งไม่สามารถจัดตั้งสภาตำบลตามรูปแบบนี้ได้ด้วย ในขณะเดียวกันโครงการพัฒนาพลเมืองระบอบประชาธิปไตยก็ขาดงบประมาณ และรัฐบาลยังไม่สนับสนุนจริงจัง จึงไม่สามารถแพร่ขยายตำบลให้มีสภาตำบลตามรูปแบบนี้ได้ และไม่สามารถปลูกฝังทัศนคติแบบประชาธิปไตยให้กับสภาตำบลได้อย่างทั่วถึง

2) ปัญหาเรื่องการครอบงำของครูประชาบาลตามรูปแบบสภาตำบลนี้ กำหนดให้ครูประชาบาลหนึ่งคนเป็นเลขานุการสภาตำบลและเป็นกรรมการด้วยย่อมไม่ชอบด้วยหลักการปกครองตนเอง เพราะครูประชาบาลไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชน เมื่อได้เป็นกรรมการก็ย่อมมีสิทธิโต้แย้งและแสดงความคิดเห็นได้ ซึ่งโดยปกติครูประชาบาล

เป็นผู้มีความรู้ความสามารถมากกว่าคณะกรรมการสภาตำบลผู้อื่น ดังนั้นในการประชุมจึงอาจ
ถูกชักจูงมติของที่ประชุมได้ง่าย

1.3 ปัญหาของสภาตำบลตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 326

1.3.1 ปัญหาโครงสร้าง ได้แก่

1) คณะกรรมการสภาตำบลประกอบด้วยบุคคลจำนวนมาก หากตำบล
ใดมีหมู่บ้านมากจะมีจำนวนกรรมการสภาตำบลเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ในการประชุมหรือ
ดำเนินการของสภาตำบลตามข้อ 10 ของประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว ต้องมี
กรรมการสภาตำบลมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม
การดำเนินการของสภาตำบลต้องทำในรูปของคณะกรรมการ ดังนั้นการนัดหมายหรือเรียกตัว
กรรมการเพื่อปฏิบัติงานซึ่งมีจำนวนคนมากย่อมเป็นการยากลำบากล่าช้า ทำให้เกิดความไม่
คล่องตัวในการปฏิบัติงาน และขาดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างแน่ชัด

2) เลขานุการสภาตำบล ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 326 ข้อ 5
กำหนดให้แต่งตั้งจากครูประชาบาลในตำบลนั้นเท่านั้น ไม่อาจแต่งตั้งจากบุคคลอื่นได้โดย
ครูประชาบาลในปัจจุบันสังกัดอยู่กับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และ
มีงานสอนเป็นงานประจำทำให้ไม่มีเวลาทำงานให้สภาตำบลมากนัก งานของสภาตำบลจึงไม่
ก้าวหน้าเท่าที่ควร

3) ที่ปรึกษาสภาตำบลเป็นพัฒนาการ หรือปลัดอำเภอทำให้ไม่สามารถ
ให้คำปรึกษาแนะนำในงานของส่วนราชการอื่นได้มากนัก

4) รายได้ สภาตำบลมีรายได้น้อยไม่พอที่จะใช้ดำเนินงานในท้องถิ่น
รายได้ส่วนใหญ่มาจากเงินภาษีบำรุงท้องถิ่น ประกอบกับกฎหมายกำหนดให้มีที่มาของรายได้น้อย
ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม

5) อำนาจหน้าที่ส่วนใหญ่ในลักษณะที่ไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติแต่เป็นการรอร
รับงานจากราชการและหน้าที่ที่อยู่ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของ
ราษฎรเท่าที่ควรทำให้ราษฎรขาดความกระตือรือร้นที่จะเข้ามาเป็นกรรมการสภาตำบล เพราะ
คิดว่าเมื่อเป็นกรรมการสภาตำบลแล้วก็ไม่สามารถปฏิบัติงานในตำบลได้มากนัก ประกอบกับ
ทางคณะกรรมการสภาตำบลมีแต่หน้าที่ไม่มีอำนาจบังคับราษฎรให้ปฏิบัติตามหรือให้ความ
ร่วมมือแก่สภาตำบล

6) การที่สภาตำบลไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้ขาดความอิสระใน
การดำเนินงานตามหน้าที่ ต้องพึ่งพาระบบราชการ หรือทบวงการเมืองอื่นที่เป็นนิติบุคคล

อาทิเช่น ไม่มีอำนาจในการสั่งซื้อสิ่งจ้าง เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาในตำบลด้วยตนเอง ต้องกระทำในนามของนายอำเภอ

1.3.2 การบริหารงาน ได้แก่

1) ขาดการควบคุมและการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง
 2) กรรมการสภาตำบลขาดความรู้ความเข้าใจและความสามารถ โดยทั่วไปกรรมการสภาตำบลมีพื้นฐานการศึกษาต่ำพร้อมทั้งขาดความรู้และความสนใจในด้านกฎหมายและระเบียบการตลอดจนด้านวิชาการต่าง ๆ นอกจากนี้กรรมการสภาตำบลบางคนยังขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน และขาดความกระตือรือร้นในการทำหน้าที่และบทบาทของการพัฒนาชนบท

3) ขั้นตอนในการปฏิบัติตามระเบียบวิธีการปฏิบัติที่คณะกรรมการสภาตำบลถือปฏิบัติในปัจจุบัน โดยเฉพาะในด้านการเงินและการอนุมัติโครงการ ยังมีขั้นตอนมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น ทำให้กรรมการสภาตำบลไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัว และบางครั้งก็ก่อให้เกิดปัญหา เช่น การอนุมัติโครงการล่าช้า ฯลฯ เป็นต้น

4) ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานและการกำหนดหน้าหน้าที่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสภาตำบลเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทำให้ขาดการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและต่อเนื่อง และมีความผิดพลาดเกิดขึ้นอยู่เสมอ

5) กระทรวงทบวง กรม ต่าง ๆ ที่มีงานหรือโครงการอยู่ในเขตตำบล ยังไม่ให้ความสำคัญในการประสานงานกับสภาตำบลเท่าที่ควร โครงการและแผนต่าง ๆ ที่จะไปดำเนินการในเขตตำบล ไม่ได้ผ่านสภาตำบลหรือให้สภาตำบลรับทราบ ซึ่งทำให้สภาตำบลมองไม่เห็นถึงความสำคัญในบทบาทหน้าที่ของตน และไม่สามารถประสานงานกับทางราชการได้

2. ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบัน

2.1 ปัญหาจากเงื่อนไขการจัดตั้ง

2.1.1 พื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนมากไม่มีสภาพเป็นชุมชน แต่มีสภาพเป็นป่าประเภทต่าง ๆ ยึดพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่แสดงอาณาเขตตำบล) ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามภารกิจของ องค์การบริหารส่วนตำบลได้

2.1.2 จำนวนหมู่บ้านที่น้อยเกินไป หรือมากเกินไป ส่งผลต่อจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำให้ไม่สามารถจัดโครงสร้างการทำงานได้

(กรณีหมู่บ้านน้อย) และส่งผลต่อค่าใช้จ่ายงบประมาณประจำปี (กรณีหมู่บ้านมาก)

ซึ่งจะต้องจ่ายให้แก่สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล

2.1.3 รายได้ที่กำหนดไว้เฉลี่ย 3 ปี ไม่น้อยกว่า 150,000 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน) ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายประจำปี ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีหมู่บ้านประมาณ 5 หมู่บ้าน จะต้องใช้จ่ายงบประมาณเป็นรายจ่าย ประจำปีแต่ละปีประมาณ 500,000 บาท เป็นค่าเงินเดือน ค่าจ้างพนักงาน ลูกจ้าง และค่าตอบแทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ไม่รวมงบประมาณค่าบริหารงานประจำสำนักงาน)

2.2 ปัญหาอำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบล

2.2.1 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามกฎหมายสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดไว้กว้างขวางไม่ชัดเจนโดยไม่คำนึงถึงฐานการคลัง และขีดความสามารถทางการบริหารรวมถึงทักษะด้านเทคนิควิชาการต่าง ๆ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนมากที่มีรายได้น้อยและขาดความรู้ทางเทคนิคไม่สามารถดำเนินกิจกรรมสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ได้ ส่งผลต่อความเชื่อมั่นและความศรัทธาของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล

2.2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลมุ่งเน้นดำเนินกิจกรรมที่มีลักษณะการจัดทำกิจกรรมสาธารณะด้านกายภาพและโครงสร้างพื้นฐาน โดยมุ่งจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อจัดจ้างและหลักสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่ให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมที่เป็นเรื่อง ของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบล หรือดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ หรือ กิจกรรมสาธารณสุข หรือ กิจกรรมด้านการศึกษา

2.2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในบางเรื่องได้ (ถึงแม้มีความต้องการที่จะทำ) เนื่องจากหน่วยงานของรัฐยังไม่ได้รับมอบหมายภารกิจให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำเพราะกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ยังไม่มีการปรับปรุงแก้ไข ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจดำเนินการกิจการได้

2.2.4 องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังไม่สนใจ หรือไม่เข้าใจในการประสานการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มักจะผลักภาระให้เป็นของหน่วยงานรัฐ หรือยังไม่มีการร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด) ในการทำกิจการลักษณะของ “สหการ” เหตุผลหนึ่งที่ “สหการ” ยังไม่เกิดขึ้น เนื่องจากยังไม่ปรากฏแนวทางและวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจนว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการอย่างไร

2.2.5 สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ รวมถึงการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่นั้น ๆ ว่า จะดำเนินการได้อย่างไร หรืออาจกล่าวได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ยังขาดทักษะในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขาดคู่มือที่จะแนะนำการทำงานตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นรูปธรรมเข้าใจง่ายและปฏิบัติได้

2.3 ปัญหาการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3.1 ฐานรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ทั่วประเทศยังไม่กว้างพอที่จะหารายได้ให้เพียงพอต่อภารกิจที่กฎหมายกำหนดไว้ทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจาก อีตระในการบริหารงาน

2.3.2 ขีดความสามารถในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่ำ (ปัจจุบันจัดเก็บเฉพาะภาษีป้าย) ที่ผ่านมารการจัดเก็บรายได้ต้องพึ่งพาส่วนราชการอื่น ๆ หากองค์การบริหารส่วนตำบลต้องดำเนินการจัดเก็บรายได้เอง จะประสบปัญหาด้านขีดความสามารถของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล และจำนวนพนักงานที่จะจัดเก็บ (หากเพิ่มพนักงานจัดเก็บรายได้ก็จะส่งผลต่อการเพิ่มค่าใช้จ่ายประจำที่มากขึ้น)

2.3.4 องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังมีขีดความสามารถด้านการคลังอยู่ในระดับต่ำทั้งนี้เพราะมีปัญหาจากหลายสาเหตุเช่นมีข้อจำกัดเรื่องแหล่งรายได้ ไม่มีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและความรู้ด้านการคลัง ฯลฯ

2.4 ปัญหาอำนาจอิทธิพล

2.4.1 อำนาจและอิทธิพลของระบบบริหารราชการหน่วยงานราชการ ตั้งแต่สมัยที่เป็นสภาตำบลยังครองการดำเนินงานด้านการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล ในปีงบประมาณ 2539 จนถึงปัจจุบัน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งต้องตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้หน่วยราชการต่าง ๆ ของอำเภอเพื่อจัดทำกิจการบางอย่างตามความต้องการของหน่วยราชการนั้น

2.4.2 อำนาจและอิทธิพลของคณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตำแหน่งเหนือการใช้ดุลยพินิจโดยอิสระของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และกรรมการบริหารที่มาจาก การเลือกตั้งส่งผลให้ องค์การบริหารส่วนตำบล ประสบปัญหาความขัดแย้ง และความไม่เห็นพ้องกันในการทำการ สาธารณะเพื่อท้องถิ่น

2.5 ปัญหาการขาดทักษะการบริหาร

2.5.1 องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เกิดปัญหาการแบ่งแยกบทบาท และภารกิจระหว่างสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร

ส่วนตำบลทำให้แต่ละฝ่ายไม่ปฏิบัติตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน ซึ่งเป็นเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งใน องค์การบริหารส่วนตำบล

2.5.2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของกิจการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องดำเนินการทั้งในเรื่อง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การควบคุมการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การหาข้อมูลสนับสนุนการประชุมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการจดบันทึกรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งยังขาดการบันทึกอย่างเป็นทางการและถูกต้อง สภาองค์การบริหารส่วนตำบล บางแห่งมีการแก้ไขรายงานการประชุมโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบ และข้อบังคับ ลักษณะปัญหานี้จะเกิดกรณีปัญหาความถูกต้องตามกฎหมาย ถ้ารายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีผลต่อมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เกี่ยวกับการอนุมัติ การอนุญาต การให้ความเห็นชอบในกิจการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.5.3 คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ขาดทักษะในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งผู้บริหาร บริหารงานแบบอำนาจนิยม บริหารตามใจตนเองและพวกพ้อง ไม่ยึดกฎ ระเบียบ และข้อบังคับในการบริหาร โดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่อง การเงิน การคลัง การบัญชี การจัดซื้อ - จัดจ้าง หากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่บรรจุใหม่ขาดประสบการณ์ทางการบริหารมักจะตกอยู่ใต้อำนาจการบริหารแบบอำนาจนิยมของคณะกรรมการบริหารหรือไม่ก็มีความขัดแย้งกับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างรุนแรง

2.5.4 ปัญหาการบริหารภายใต้กฎหมาย และระเบียบที่ปฏิบัติที่มีมาก ยุ่งยาก ซับซ้อน จนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่สามารถสร้างความเข้าใจ กับกฎระเบียบต่าง ๆ ได้ เป็นเหตุให้การปฏิบัติงานมีความบกพร่องและผิดกฎหมายผิดระเบียบในหลาย ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องการเงิน การบัญชี การพัสดุ

2.6 ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.6.1 ประชาชนโดยทั่วไปยังไม่เข้าใจทั้ง โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มักเคยชินต่อบทบาทการทำงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

2.6.2 ประชาชนส่วนมากยังขาดการมีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบ ติดตามการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นต้นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล

เป็นองค์กรของรัฐ (ระดับท้องถิ่น) ในตำบล หมู่บ้าน มีอิทธิพลเหนือ วิถีชีวิตของประชาชน เป็นเจ้านายใหม่ของประชาชน (สัญลักษณ์ของเครื่องแบบ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้มีอำนาจและอิทธิพลเหนือกว่าการที่ประชาชน จะเข้ามาควบคุมองค์การบริหารส่วนตำบล)

(3) ประชาชนบางแห่งให้ความคาดหวังกับองค์การบริหารส่วนตำบล สูงเกินไปโดยเข้าใจว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่แทนหน่วยงานราชการ (อำเภอ) จึงเรียกร้องให้ องค์การบริหารส่วนตำบลทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น หน่วยราชการโดยไม่คำนึงถึงรายได้ของ องค์การบริหารส่วนตำบลว่ามีเท่าใด

3. ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.1 สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน จากการสรุปข้อปัญหาจากการดำเนินงาน ที่ตรวจพบ โดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตามข้อเสนอแนะในการจัดทำมาตรฐาน การปฏิบัติงานตรวจสอบองค์การบริหารส่วนตำบล แก่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เฉพาะใน ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการศึกษา ดังต่อไปนี้

3.3.1 การให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ ตอบสนองความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่นอย่างแท้จริงและทั่วถึง

3.3.2 ความเข้าใจของบุคลากรในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ไม่สอดคล้องกันทำให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

3.3.3 การให้ความรู้ และคำแนะนำองค์การบริหารส่วนตำบลจากผู้ที่ เกี่ยวข้องไม่เป็นแนวทางเดียวกันทำให้บุคลากรเกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน

3.3.4 องค์การบริหารส่วนตำบลขาดศักยภาพที่จะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้เต็มรูปแบบ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านบุคลากร การดำเนินงานจึงต้องพึ่งพา หน่วยงานอื่น

3.3.5 บุคลากรส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดทักษะหรือขาด ความชำนาญ โดยเฉพาะในด้านการดำเนินการ จัดซื้อจัดจ้าง ตลอดจนด้านการออกแบบและ การควบคุมงานไม่ทั่วถึง ส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ นอกจากนี้ยังได้เสนอแนว ทางการตรวจสอบองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ดังนี้

3.3.6 ด้านการจัดเก็บรายได้ ให้พิจารณาความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ตามลักษณะขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

3.3.7 ปรับปรุงแหล่งที่มาของฐานข้อมูลรายได้ให้เป็นปัจจุบัน และมีมาตรฐาน เดียวกัน

3.3.8 มีการประมาณการรายรับโดยใช้หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมและครอบคลุม ทั่วพื้นที่ในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

3.3.9 มีการประเมินภาษีในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นมาตรฐาน เดียวกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ

3.3.10 มีการเร่งรัดการรับชำระหนี้อย่างเป็นระบบ

3.3.11 มีการติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้อย่างเป็น ระบบ

3.3.12 มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการชำระภาษี ของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่จะชำระภาษีให้ครบถ้วนถูกต้องรวมถึงรับรู้บทลงโทษที่ ผู้หลีกเลี่ยงภาษีจะได้รับ

3.2 ด้านการวางแผนและการจัดทำงบประมาณ ให้พิจารณาความเหมาะสมใน ด้าน ต่าง ๆ ตามลักษณะชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

3.2.1 มีการวางแผนพัฒนาตำบล 5 ปี ที่เป็นการแก้ไขปัญหาและพัฒนา ท้องถิ่น ทั้งด้านการบริหาร การบริการชุมชนและสังคม การเศรษฐกิจ การดำเนินการอื่น ตามสภาพความเป็นจริง มีความพร้อมต่อการรองรับโครงการถ่ายโอนบริการสาธารณะให้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงสนองตอบกับความต้องการของประชาชน และวางแผน ปฏิบัติการประจำปี ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาตำบลดังกล่าว โดยให้ความสำคัญกับรายการที่มี ความจำเป็นเร่งด่วนก่อน

3.2.2 มีการจัดทำงบประมาณที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปี ที่ ปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเรียงลำดับความสำคัญตามความจำเป็น เร่งด่วน

3.2.3 มีการกำหนดค่าใช้จ่ายของแต่ละกิจกรรมในงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ให้ครอบคลุมทุกกิจกรรมอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า สอดคล้องกับความจำเป็นอย่าง แท้จริง

3.2.4 ด้านการบริหารและการใช้จ่ายงบประมาณ ให้พิจารณา ความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ตามลักษณะชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

3.2.5 มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ให้กระจายตลอด ปีงบประมาณ ตามความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายจริง

3.2.6 เร่งรัดการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับงบประมาณให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

3.2.7 ดำเนินการบริหารพัสดุตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติ คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

3.3 ด้านการดำเนินงาน การบริการจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละชั้นมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและโปร่งใส มีการดำเนินงานดังนี้

3.3.1 มีการบันทึกบัญชีตามระบบที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันทั้งนี้ให้ผู้ตรวจสอบคำนึงถึงความพร้อมของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

3.3.2 มีระบบการควบคุมภายในให้เป็นไปอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละชั้น ในเรื่อง เช่น การจัดรูปแบบการบริหารเหมาะสมกับสถานภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทั่วไปและหลักการบริหารท้องถิ่น

1. ความหมายของการบริหาร

การบริหาร (Administration) คือการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีหน่วยงานหรือองค์การดำเนินการอำนวยความสะดวกที่ต้องการ โดยทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลงานตามต้องการ การบริหารงานในความหมายทางบริหาร อาจมองได้ 2 ความหมาย คือ

1. ในความหมายที่กว้าง หมายถึง การบริหารงานของรัฐที่บริหารโดยหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาล เช่น กระทรวง ต่าง ๆ
2. ในความหมายที่แคบ หมายถึง การดำเนินงานของฝ่ายบริหารซึ่งมีการบริหารงานในระดับชั้นของการบังคับบัญชาโดยมีผู้บริหารระดับสูง และนักบริหารระดับรองลงมาเป็นผู้กำหนดนโยบายและดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์การ

ฉะนั้นการบริหาร จึงจำเป็นที่จะต้องใช้ความรู้ทั้งศาสตร์และศิลป์ เพื่อเอาคนทรัพยากร มารวมกัน แล้วดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารไว้ดังนี้

ถวิล จันทรชนะ (2534 : 4) กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญของการบริหารงานมี 4 ประการ (4 M) คือ คน เงิน วัสดุ สิ่งของ และการจัดการ แล้วในปัจจัยทั้ง 4 นี้ อาจจะถือได้ว่าคนเป็นปัจจัยที่สำคัญมากเพราะถ้าองค์กรใดก็ตามได้คนปฏิบัติงานไม่ดี ไม่มี

ประสิทธิภาพในการทำงาน ไม่ว่าจะมีคนหรือวัสดุสิ่งของมากมายหรือมีการจัดการที่ดีก็ตาม ก็ยากที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรได้หรือไม่ก็อาจจะ ล้มเหลวไปเลย แต่ตรงกันข้าม ถ้าได้คนดีมีประสิทธิภาพมาทำงานแล้วปัจจัยอื่น ๆ อาจ มีน้อยก็อาจจะสามารถทำให้งานในองค์กรนั้น เจริญก้าวหน้าและบรรลุวัตถุประสงค์อย่าง มีประสิทธิภาพได้

สุธี สุทธิสมบุรณ์ และสมาน รังสิโยภุชณ์ (2542 : 1) ให้ความหมายว่า การบริหารหมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดย อาศัยปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีการปฏิบัติงาน เป็นอุปกรณ์ใน การดำเนินงาน

จากความหมายการบริหารที่นำเสนอไว้ พอสรุปความหมายของการบริหาร คือ เป็นการทำงานร่วมกับคน โดยอาศัยคนเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กรภายใต้สภาพแวดล้อมที่ เปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา แยกลักษณะออกเป็น 4 อย่าง คือ

- 1) การทำงานร่วมกัน
- 2) มีเป้าหมายร่วมกันขององค์กร
- 3) การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 4) การบริหารจะต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

2. องค์ประกอบของการบริหาร

2.1 องค์ประกอบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ 7 ประการ ที่เรียกว่า POSCoRB Model ประกอบด้วย (Gulick and Urwick. 1993 : 54)

2.1.1 การวางแผน (Planning : P) คือเป็นการกำหนดเป้าหมายไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร โดยมีการเตรียมทรัพยากรการบริหาร การกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติ ล่วงหน้า

2.1.2 การจัดองค์กร (Organizing : O) คือการจัดส่วนขององค์การ การจัดระเบียบเกี่ยวกับตัวคน กระจายงานกันทำ การปกครองบังคับบัญชา การควบคุมและ การปรับปรุง กลไกบริหารและการจัดการ

2.1.3 การบริหารงานบุคคล (Staffing : S) คือการจัดหาบุคคลมา ปฏิบัติงานตามที่วางไว้รวมทั้งการบำรุงรักษา และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

2.1.4 การอำนวยการ (Directing : D) คือ การควบคุม กำกับ ดูแล การวินิจฉัยสั่งการให้ดำเนินการตามวิธีที่กำหนดขึ้น และการเร่งรัดงานให้เป็นไปตาม เป้าหมายที่กำหนด

2.1.5 การประสานงาน (Coordinating : Co) คือ การติดต่อแสวงหาความร่วมมือการจัดระเบียบวิธีการและกลไกการบริหารต่าง ๆ ในสอดคล้องกันกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.1.6 การรายงาน (Reporting : R) เป็นระบบและขั้นตอนการรายงานผลการปฏิบัติงานการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนทราบ และใช้ประโยชน์จากระบบรายงานในการดำเนินการพัฒนาต่าง ๆ

2.1.7 การจัดสรรงบประมาณ (Budgeting : B) คือ การปฏิบัติด้านการเงิน รายได้รายจ่ายหรือการกำหนดการจัดหา และแหล่งรายได้ต่าง ๆ ในการดำเนินการ

2.2 องค์ประกอบและขอบเขตแต่ละประการ ดังนี้ (ธงชัย สันติวงษ์. 2537 : 46-48)

2.2.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดแผนหรือวิธีการปฏิบัติไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการผลดีของการวางแผนจะช่วยป้องกันปัญหา มากกว่าการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

2.2.2 การจัดองค์การ (Organizing) คือ การพัฒนาระบบงานเพื่อให้งานต่าง ๆ สามารถดำเนินไปโดยมีการประสานงานกันเป็นอย่างดี ประกอบด้วย การกำหนด ตำแหน่งงานหน่วย/แผนกงาน การมอบหน้าที่ และการจัดระเบียบการปฏิบัติต่าง ๆ ให้เป็นไป โดยมีประสิทธิภาพสะดวกและราบรื่น

2.2.3 การจัดสรรคนเข้าทำงาน (Staffing) เป็นความพยายามในการจัดหา คนที่มีความรู้ ความสามารถที่พร้อมอาจจะปฏิบัติงานตามแผนงาน และองค์การที่กำหนดไว้ที่ ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การคัดเลือก การปฐมนิเทศ การอบรมและพัฒนา และการ ประเมินผลงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากร

2.2.4 การสั่งการ (Commanding) คือ การชักนำและช่วยเหลือให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานของตนอย่างดีโดยอาศัยวิธีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่ดี

2.2.5 การควบคุม (Controlling) เป็นกิจกรรมที่จะให้แน่ใจว่าการกระทำต่าง ๆ เป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ซึ่งจำเป็นต้องมีการวัดผลงานที่ให้ทำไปเปรียบเทียบกับ เป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

3. ทรัพยากรบริหาร

ทรัพยากรบริหารมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหาร และปัจจัยที่สำคัญมีอยู่ 4 ประการ คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการหรือเรียกว่า 4 M's การที่จัดว่าปัจจัยทั้ง 4 เป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหาร (สมพงษ์ เกษมสิน. 2531 : 7-9 ; ถวิลจันทร์ชนะ. 2534 : 4) อธิบายไว้ดังนี้

3.1 ด้านบุคลากร คนหรือบุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญยิ่งในการบริหาร หน่วยงานจึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีคุณภาพ คือบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญและมีประสบการณ์ที่เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ดังนั้นจึงถือได้ว่าเป็นภารกิจของผู้บริหารที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถที่จะได้มาซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพ นับตั้งแต่การสรรหา การฝึกอบรมเพื่อยกระดับความสามารถของบุคลากร รวมถึงมีวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพอีกด้วย

3.2 ด้านงบประมาณ งบประมาณ หมายถึง แผนเบ็ดเสร็จที่แสดงออกในรูปของตัวเงินที่ต้องใช้จ่ายในการดำเนินงานในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งด้านงบประมาณมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานเพราะงบประมาณเป็นแผนสำหรับอนาคต โดยหลักการแล้วในการบริหารงบประมาณนั้น รวมถึงการจัดทำงบประมาณประจำปี การจัดทำงบประมาณเพิ่มเติม การจัดทำแผนการใช้งบประมาณ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ การของบประมาณฉุกเฉิน และการประเมินผลการใช้งบประมาณ

3.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ การบริหารงานด้านวัสดุอุปกรณ์ เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการดำเนินการที่ครอบคลุมถึงการศึกษางานที่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ การสำรวจ การรับรู้ความจำเป็นในการใช้วัสดุอุปกรณ์ขององค์กร กระบวนการจัดซื้อ กระบวนการใช้งาน การให้บริการ รวมถึงการเก็บบำรุงรักษา

3.4 ด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการมีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นกิจกรรมที่เป็นของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีการร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจกันในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การบริหารเป็นกิจกรรมที่เริ่มตั้งแต่การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชาสั่งการ การประสานงาน รวมถึงการควบคุม ซึ่งในแต่ละหน้าที่ดังกล่าวอาจมีรายละเอียดปลีกย่อยแตกต่างกันไป ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะและจุดมุ่งหมายขององค์กร เช่น ถ้าเป็นองค์กรของรัฐก็จะเน้นในเรื่อง

การให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ถ้าเป็นองค์กรเอกชนจะมีเรื่องของกำไรเข้ามาเป็นส่วนสำคัญอีกด้วย

จากความหมายของการบริหารที่นักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้ให้ไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าการบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลที่ร่วมมือกันทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยใช้กระบวนการและทรัพยากรบริหารที่เหมาะสม

4. หลักการบริหารท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายหรือคำนิยามไว้มากมาย ส่วนใหญ่แล้วคำนิยามเหล่านั้นต่างก็มีหลักเกณฑ์สำคัญคล้ายคลึงกัน ดังนี้

อุทัย หิรัญโต (2523 : 2) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างโดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของประชาชน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดการเป็นองค์กร มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนได้เลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่ต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากการควบคุมของรัฐบาลหามิได้เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

คลาร์ก (Clark . 1972 : 12) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นหมายถึงหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด โดยตั้งอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

โฮลโลเวย์ (Holloway. 1951 : 101-103) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่มีอาณาเขตแน่นอนมีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับเลือกตั้งจากประชาชน

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่าการบริหารท้องถิ่นเป็นการมอบอำนาจให้ท้องถิ่นบริหารจัดการในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยผู้บริหารท้องถิ่น การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินไทยใช้หลักการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง (Centralization) ขณะเดียวกันก็มีการแบ่งอำนาจ (Deconcentration) ให้แก่ราชการบริหารส่วนภูมิภาคในการบริหารราชการในฐานะผู้แทนของส่วนกลาง และมีการกระจายอำนาจ (Decentralization) ให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นด้วย ความสัมพันธ์ของรัฐบาลกับองค์กรปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย จะเป็นไปในลักษณะควบคุมและกำกับดูแลเป็นหลัก ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอเฉพาะกรณีการบริหารท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลดังจะได้กล่าวในรายละเอียด ดังนี้

4.1 การควบคุมกำกับดูแลเทศบาล

ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับเทศบาลอยู่ในรูปของการใช้อำนาจนิติบัญญัติออกกฎหมายใช้บังคับในรูปของการกำกับดูแลทางบริหารของเทศบาล ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ กำกับดูแลการกระทำของเทศบาล และกำกับดูแลองค์กรและบุคคล ดังนี้

(1) การกำกับดูแลการกระทำของเทศบาล เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเทศบาลกับรัฐบาลในการบริหารงานของเทศบาล โดยมีนายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และองค์กรส่วนกลางอื่น ๆ เช่น คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้กำกับดูแลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กำหนดให้องค์กรส่วนกลางใช้มาตรการกำกับดูแลเทศบาลใน 3 ลักษณะด้วยกัน คือ การใช้มาตรการทั่วไป การใช้มาตรการด้านกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และประกาศ และการใช้มาตรการตรวจสอบการเงินและทรัพย์สิน ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้

1) มาตรการทั่วไป เป็นการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของโครงการ หรือเรื่องที่เทศบาลตัดสินใจจะกระทำการ เพื่อป้องกันมิให้เทศบาลกระทำผิดกฎหมาย แต่การตรวจสอบนั้นจะดูว่าโครงการหรือเรื่องที่เสนอไปนั้น ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับหรือไม่ หากถูกต้องก็อนุมัติให้กระทำได้ เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เทศบาลต้องขออนุมัติส่วนกลางจึงจะกระทำการได้ เช่น การเพิกถอนหรือระงับการกระทำ คือ การสั่งยกเลิกการกระทำที่เทศบาลกระทำไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งก่อนเพิกถอน นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ต้องชี้แจงแนะนำหรือคัดค้านก่อน แต่นายกเทศมนตรีไม่ปฏิบัติตาม กรณีที่กฎหมายกำหนดให้นายอำเภอเพิกถอนการกระทำของเทศบาลตำบล ผู้ว่าราชการจังหวัดเพิกถอนการกระทำของเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ได้แก่ กรณีที่นายกเทศมนตรีกระทำการของเทศบาลไปในทางที่อาจเสียหายแก่เทศบาลหรือแก่ข้าราชการ

2) มาตรการด้านกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และประกาศ มีจุดมุ่งหมายให้มีการปฏิบัติให้สอดคล้องประสานกับทุกเทศบาล เพื่อให้ราษฎรทั่วไปทราบและให้สอดคล้องกับการใช้อำนาจตามที่กฎหมายอื่นกำหนดไว้ มาตรการนี้แม้จะลดความเป็นอิสระของเทศบาลลงไปมาก แต่กฎหมายกำหนดให้ใช้ในกรณีที่จำเป็น เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวเป็นหลัก

3) มาตรการตรวจสอบการเงินและทรัพย์สิน การกำกับ ดูแล การเงินและทรัพย์สินของเทศบาลนั้น นอกจากกฎหมายกำหนดให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจ ออกระเบียบเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินเพื่อให้เทศบาลปฏิบัติตามแล้ว ยังกำหนดให้อำนาจ กระทรวงมหาดไทยเข้าไปตรวจสอบการคลัง การบัญชี หรือการเงินอื่น ๆ ของเทศบาลปีละครั้ง ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เทศบาลปฏิบัติตามระเบียบที่วางไว้อย่างถูกต้อง

4.2 การกำกับดูแลองค์กรและบุคคล

มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขความขัดแย้งระหว่างคณะรัฐมนตรี กับสภาเทศบาล กำกับดูแลความประพฤติและคุณสมบัติของบุคคลที่เป็นองค์ประกอบของนายกเทศมนตรีหรือ สภาเทศบาล ความสัมพันธ์ระหว่างเทศบาลกับส่วนกลาง ซึ่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้กำหนดมาตรการไว้ เช่น การให้สมาชิกสภาเทศบาลออกจากตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งให้สมาชิกสภาเทศบาลออกจากตำแหน่งได้หรือการบริหารงาน บุคคลระดับพนักงานเทศบาลเป็นไปตาม บทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงาน บุคคลส่วนท้องถิ่น

แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

1. ความหมายของความคิดเห็น

ได้มีนักวิชาการให้คำนิยามของคำว่าความคิดเห็น (Opinion) ไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 231) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ การตัดสินใจ ความรู้สึกประทับใจที่ได้มาจากการพิสูจน์ หรือซึ่งนำหน้ากว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่

วัตรฐ ออาจหาญ (2542 : 8) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีผลมาจากความเชื่อ ความคิดและทัศนคติ ซึ่งต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจ แสดงออกมา การลงความคิดเห็นอาจจะเป็นไปได้ในลักษณะเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่ และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่าง ๆ นั้น ประกอบด้วยความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม

ทรงกรด ภูทอง (2545 : 6) กล่าวว่า ความคิดเห็นหมายถึงความรู้สึกของมนุษย์ ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการแสดงออกซึ่งวิจรณญาณที่มีต่อเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องของจิตใจและ

เปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง ความคิดเห็นคล้ายกับทัศนคติ แต่เป็นความรู้สึกที่ผิวเผินหรือหยาบกว่าทัศนคติ

ทอนงเกียรติ เจริญวงศ์เพ็ชร (2545 : 9) กล่าวว่าความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกและความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แสดงออกด้วยวาจาหรือการเขียน ทั้งนี้ขึ้นกับภูมิหลังทางสังคมความรู้ ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมของบุคคลนั้น ซึ่งบุคคลอื่นอาจไม่เห็นด้วย

กู๊ด (Good) (1973: 339) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นหมายถึงความเชื่อ ความคิด หรือการลงความเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่ มอร์แกน และ คิง (Morgan and King) (1971: 750) กล่าวว่าความคิดเห็นคือการยอมรับในคำพูดที่เกิดขึ้นโดยทัศนคติ

ชอว์และไรท์ (Shaw and Wright 1967 : 320) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่งการตัดสินใจจากการประเมินค่า หรือทัศนะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ และความคิดย่อมได้รับอิทธิพลของทัศนคติ

เอนเกล และเชลโกลฟ (Engle and Shellgrove 1969 : 593) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือการแสดงออกทางด้านเจตคติที่ออกมาเป็นคำพูด เป็นการสรุปหรือการลงนามความคิดเห็น โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่

เบสท์ (Best 1977 : 169) กล่าวว่า ความคิดเห็นคือการแสดงออกทางด้านความเชื่อและความรู้สึกของแต่ละบุคคล โดยการพูด

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกที่อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ สามารถแสดงออกด้วยการพูดหรือการเขียน และการแสดงความคิดเห็นอาจเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ

2. การสำรวจความคิดเห็น

เฟลด์มัน (Feldman 1971 : 53) กล่าวว่า การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคลกลุ่มหนึ่งที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือการเปลี่ยนแปลงระบบงานรวมทั้งในการฝึกหัดการทำงานด้วย เพราะจะทำให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปตามความพอใจของผู้ร่วมงาน

ในการศึกษาความคิดเห็นต่าง ๆ ส่วนมากจะใช้วิธีแบบการวิจัยตลาด ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสอบถาม บันทึกไว้ และการรวบรวมไว้เป็นข้อมูล ซึ่งเบสท์ (Best 1977 :

171) ได้เสนอแนะว่า “วิธีที่ง่ายที่สุดในการจะบอกถึงความคิดเห็นก็คือการแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ” เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะอย่างไรและจะจะสามารถทำตามข้อคิดเห็นเหล่านั้นได้ หรือในการวางนโยบายใด ๆ ก็ตาม ความคิดเห็นที่วัดออกมาได้จะทำให้ผู้บริหารเห็นสมควรหรือไม่ในอันที่จะดำเนินนโยบายหรือล้มเลิกไป

3. ประเภทของความคิดเห็น

เรมเมอร์ (Remmers. 1965 : 43) ได้กล่าวว่าความคิดเห็นมี 2 ประเภท คือ

3.1 ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลงบุชาติศทางลบสุด ได้แก่ รังเกียจมาก ความคิดเห็นเหล่านี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงได้ยาก

3.2 ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ การมีความคิดต่อสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่นความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบ ยอมรับ ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบ ยอมรับ ความรู้ความเข้าใจในทางไม่ดี ไม่ชอบ รังเกียจ ไม่เห็นด้วยการวัดระดับความคิดเห็นสามารถวัดได้โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ ความคิดเห็นจะเกี่ยวข้องกับค่านิยมและทัศนคติ โดยที่ต่างก็เป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับชีวิตที่มีจุดเริ่มต้นจากเรื่องของค่านิยมซึ่งเป็นเรื่องราวที่แคบที่สุด คือ เป็นการแสดงออกให้เห็นถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะเท่านั้น ความคิดเห็นอาจจะเป็นผลมาจากทัศนคติของบุคคล เช่น การมีทัศนคติที่ดีในการพัฒนาชนบท เป็นต้น

นอกจากนี้ความคิดเห็นของบุคคลยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติประจำตัวของแต่ละบุคคลอีกด้วย คุณสมบัติดังกล่าว เช่น พื้นความรู้ที่มีอยู่ ประสบการณ์ในเรื่องการทำงาน รวมไปถึงการติดต่อสื่อสารกันในระหว่างบุคคล นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลและกลุ่มมีความคิดเห็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทั้งนี้เพราะพื้นฐานความรู้เป็นกระบวนการทางสังคม กรณีที่ได้รับการศึกษาเป็นเวลานานหลายปีที่จะเป็นรากฐานในการก่อให้เกิดความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะ (วิฑูรย์ กรุณา. 2532 : 8)

สิ่งที่มีอิทธิพลทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน ได้แก่

4.1 การอบรมของครอบครัว อิทธิพลของครอบครัวมากกว่าปัจจัยอื่น ๆ เพราะครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่สำคัญ

4.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง บุคคลเมื่ออยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใดก็จะมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกับกลุ่มและสังคมนั้น ๆ กลุ่มมีส่วนผลักดันให้บุคคลมีการเรียนรู้

4.3 ระดับการศึกษามีอิทธิพลมากกว่าการแสดงความคิดเห็น เพราะเป็นการจัดประสบการณ์ให้กับบุคคล

4.4 สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลมากต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคลเพราะว่าจะเป็นสื่อในการสร้างความคิดเห็นทั้งในด้านบวกและด้านลบ

5. การวัดความคิดเห็น

เนื่องจากความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางทัศนคติ หรือการแสดงออกทางความรู้สึกรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นและทัศนคติมีความหมายและลักษณะที่ใกล้เคียงกันวิธีการในการวัดความคิดเห็นจึงสามารถใช้เป็นวิธีการวัดทัศนคติได้ด้วย แต่การวัดทัศนคติเป็นการวัดพฤติกรรมภายในเป็นการวัดที่ยากกว่า จึงใช้วิธีการอนุมานจากพฤติกรรมภายนอกและมีวิธีการวัดได้หลายวิธีดังนี้

5.5.1 การรายงานตนเอง เป็นการวัดทัศนคติของบุคคล โดยให้ผู้ถูกวัดรายงานเท่าที่ความรู้ของตนเองมีต่อสิ่งที่จะวัด ซึ่งจะวัดเพียง ดีหรือไม่ดี สนับสนุนหรือคัดค้าน เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในการใช้มาตราวัดทัศนคติ แบ่งออกได้หลายประเภท คือ

1) มาตรวัดของเทอร์สโตน (Thurstone scale) การสร้างมาตรแบบนี้มีวิธีการโดยรวบรวมข้อความที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ต้องการวัด ควรได้ประมาณ 100 ข้อคำถามเป็นอย่างน้อย โดยมีข้อคำถามเป็นเชิงบวก กลาง และเชิงลบมาก จากนั้นให้เลือกตอบว่ามีข้อความใดที่ต่างจากความคิดเห็นของผู้ต้องการวัด แล้วนำมาคำนวณเพื่อหาค่ามัธยฐานค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อคำถาม เลือกข้อความตามค่ามาตราที่วัดได้จะเหลือข้อคำถามประมาณ 20 ข้อคำถามหรือไม่เกิน 45 ข้อคำถาม

2) มาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert scale) เป็นการสร้างมาตรวัดที่พัฒนาจากวิธีของเทอร์สโตนมีข้อคำถามทั้งเชิงบวกและเชิงลบปะปนกัน ส่งให้ผู้ตอบตัดสินใจข้อความว่าข้อความใดตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบมากที่สุด มี 5 ระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่มีความเห็น ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จากการใช้มาตรฐานแบบนี้พบว่าผู้ตอบว่าไม่มีความเห็นเป็นส่วนมาก จึงใช้คำว่าเห็นด้วยเพียงเล็กน้อย และไม่เห็นด้วยเพียงเล็กน้อยแทน เพื่อให้สามารถวัดความคิดเห็นของผู้ตอบได้

3) มาตรฐานความหมาย (Semantic differential scale) ลักษณะมาตรวัดจะประกอบด้วย คำคุณศัพท์ที่บรรยายลักษณะของเป้าหมายที่ต้องการวัดที่แสดงลักษณะที่ตรงข้ามกัน เช่น บวก ลบ ดี เลว ยินดี ไม่ยินดี ระหว่างคำคุณศัพท์นี้จะมีช่วงห่างกัน 7 อันตรภาคชั้น โดยผู้ตอบเลือกตอบว่าความรู้สึกที่เขามีต่อเป้าหมายนั้นอยู่ในระดับอันตรภาคชั้นใด คะแนนของทัศนคติจากแต่ละข้อซึ่งอยู่ประมาณ 1-7 คะแนน ซึ่งคะแนน 1 หมายถึงเชิงลบ คะแนน 7 หมายถึงเชิงบวก

5.5.2 การสังเกตพฤติกรรม (Observation of overt behavior) เป็นการสังเกตพฤติกรรมภายนอกของบุคคลทำให้ทราบทัศนคติของบุคคลได้ อาจจะมีการสัมภาษณ์ประกอบพฤติกรรม เพื่อเป็นการอธิบายเพิ่มเติม นอกจากนั้นอาจจะใช้วิธีการต่าง ๆ ประกอบด้วย ได้แก่

1) การใช้วิธีการกึ่งสะท้อนภาพ (Semi projective technique) เป็นวิธีการที่ให้ผู้ถูกศึกษาบรรยายภาพที่ไม่ชัดเจนหรือให้เติมคำหรือเติมข้อความเพื่อเป็นการเสนอคำที่ต้องการวัด

2) ผลการทำแบบทดสอบแบบปรนัย (Performance on objective test) คือการเลือกคำตอบจากแบบทดสอบแบบปรนัยในตัวเลือกที่ไม่ถูกต้อง และแสดงคำถามลำเอียงในเรื่องนั้น โดยจะมีคำตอบที่ถูกต้องไว้แล้ว

3) การวัดจากปฏิกิริยาของร่างกาย (Physiological reaction) ในขณะที่ร่างกายเกิดอารมณ์จะมีปฏิกิริยาที่เกิดในร่างกายที่สามารถวัดได้ เช่น การใช้เครื่องวัดการตอบสนองของผิวหนัง การวัดจากอัตราการเต้นของหัวใจ การบีบตัวของหลอดเลือด การขยายตัวของม่านตา สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ความรู้สึกความเข้มข้นของทัศนคติ แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นไปในทิศทางบวกหรือลบ

ในการวัดความคิดเห็นส่วนมากจะใช้แบบรายงานตนเอง เพราะหลังจากจัดเก็บข้อมูลจากคนกลุ่มใหญ่ อาจจะทำโดยการสัมภาษณ์หรืออาจใช้แบบสอบถาม ซึ่งสามารถทำได้รวดเร็ว ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปอธิบายได้กว้างขวาง แต่อาจจะมีข้อจำกัดคือข้อมูลอาจจะไม่ตรงกับความเป็นจริงเท่าใดเนื่องจากการระมัดระวังในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งหากจะให้เกิดความมั่นใจมากที่สุด จะทำโดยใช้หลายวิธี ประกอบกันเพื่อจะลดความบกพร่องจากวิธีการใดวิธีการหนึ่งได้ สิ่งสำคัญประการหนึ่งในการวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น คือการควบคุมสถานการณ์อื่น ที่จะกระทบต่อความคิดเห็นเพราะอาจจะทำพฤติกรรมที่แสดงออกเปลี่ยนไปได้

สรุปว่า ถ้าจะให้ผู้ใดก็ตามแสดงความคิดเห็นของเขาออกมานั้น วิธีที่ใช้กันโดยทั่วไป คือ การตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ แต่เมอร์แกนและคิง เสนอแนะว่า “การที่จะให้ใครก็ตามออกความเห็นควรถามกันต่อหน้า (Face to face) ดีกว่าที่จะให้เขาต้องการอ่านข้อความหรือเขียนข้อความ” ซึ่งเท่ากับแสดงว่าทั้งสองคนเห็นการสัมภาษณ์ หรือ การสอบถาม ดีกว่าการตอบแบบสอบถาม เพราะการตอบแบบสอบถามนั้นจะทำให้ผู้แสดงความคิดเห็นต้องเสียเวลากับการอ่านและเขียนข้อความ อันมีผลทำให้ผู้แสดงความคิดเห็นไม่ยอมแสดง

หลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาล (Good governance) หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หมายถึงแนวทางในการจัดระเบียบเพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชนและภาคประชาชน สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข และตั้งอยู่ในความถูกต้องเป็นธรรม ตามหลักพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2549 : 3-5)

1. หลักนิติธรรม (The rule of law)

หลักนิติธรรม หมายถึง การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจ หรืออำนาจของตัวบุคคล จะต้องคำนึงถึงความเป็นธรรม และความยุติธรรม รวมทั้งมีความรัดกุมและ รวดเร็วด้วย

2. หลักคุณธรรม (Morality)

หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม การส่งเสริม ให้บุคลากรพัฒนาตนเอง ไปพร้อมกัน เพื่อให้บุคลากรมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบ วินัย ประกอบอาชีพสุจริต เป็นนิสัย ประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส (Accountability)

หลักความโปร่งใส หมายถึง ความโปร่งใส พอเทียบได้ว่ามีความหมาย ตรงข้าม หรือเกือบตรงข้าม กับการทุจริต คอร์รัปชัน โดยที่เรื่องทุจริต คอร์รัปชัน ให้มีความหมายในเชิงลบ และความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ ความโปร่งใสเป็นคำศัพท์ที่ให้แง่บวก และให้ความสนใจในเชิงสงบสุข ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้สะดวกและเข้าใจง่าย และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องอย่างชัดเจนในการนี้ เพื่อเป็น สิริมงคลแก่

บุคลากรที่ปฏิบัติงานให้มีความโปร่งใส ขออัญเชิญพระราชกระแสรับสั่งในองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ที่ได้ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้แก่ ผู้ที่มีความสุจริต และบริสุทธิ์ใจ แม้จะมีความรู้น้อยก็ยอมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากกว่าผู้ที่มีความรู้มาก แต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ

4. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)

หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การให้โอกาสให้บุคลากรหรือผู้มี ส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมทางการ บริหารจัดการเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น เป็น คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และหรือ คณะทำงานโดยให้ข้อมูล ความคิดเห็น แนะนำ ปรีกษา ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติ

5. หลักความรับผิดชอบ (Responsibility)

หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาการบริหารจัดการ การกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง รวมทั้งความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากกระทำของตนเอง

6. หลักความคุ้มค่า (Cost – effectiveness or economy)

หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยตรงจ้ให้บุคลากรมีความประหยัด ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นข้าราชการประจำที่มีตำแหน่งสูงสุดในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารรองจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยปฏิบัติงานตามมาตรฐานการกำหนดตำแหน่ง ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2544 : 30 - 36)

1. หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานในฐานะปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบความยากและคุณภาพของงานสูง รับผิดชอบงานการ

บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล โดยควบคุมหน่วยงานหลายหน่วยงานและปกครอง
ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนมากพอสมควร และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ในฐานะปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่พิจารณาทำความเข้าใจ
สรุปรายงานเสนอแนะและดำเนินงานตามกฎหมายและระเบียบคำสั่งที่ต้องใช้ความชำนาญ
เกี่ยวกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล โดยปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือ
หลายอย่าง เช่น การอนุญาต การอนุมัติ การดูแลผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
การประกอบการค้าซึ่งเป็นที่ยังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ และหน้าที่อื่นตาม
พระราชบัญญัติสาธารณสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน จัดให้มีและบำรุง
ทางบกและทางน้ำ รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัด
มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันและระงับโรคติดต่อ จัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ในการดับเพลิง
ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม จัดให้มีน้ำสะอาด หรือการประปา จัดให้มีโรงฆ่าสัตว์จัดให้
มีสุสาน ฌาปนสถาน บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร จัดให้มีและบำรุงสถานที่
ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้ จัดให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น จัดให้มีและ
บำรุงทางระบายน้ำ เทศพาณิชย์ จัดให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ จัดให้มีและบำรุงสงเคราะห์
มารดาและเด็ก จัดให้มีและบำรุงโรงพยาบาล จัดให้มีการสาธารณสุขการ จัดให้มีการจัดทำ
กิจการซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุขจัดตั้งและบำรุง โรงเรียนอาชีวศึกษา จัดให้มีและบำรุง
สถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษา จัดให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสถานที่
พักผ่อนหย่อนใจ ปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม และรักษาความเรียบร้อยของท้องถิ่น กิจการ
อย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข และหน้าที่อื่น ๆ ซึ่งมีคำสั่งกระทรวงมหาดไทย หรือ
กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วน การจัดการให้ความสะดวก
และรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในท้องที่ การจัดการ
ให้ความสะดวก และรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง การขออนุมัติจ้างลูกจ้าง และ
คนงานองค์การบริหารส่วนตำบล การขออนุมัติเลื่อนขึ้นเงินเดือนลูกจ้างคนงาน และพนักงาน
ส่วนตำบลประจำปี การขออนุมัติใช้จ่ายเงินสะสมขององค์การบริหารส่วน เป็นกรรมการ
สอบคัดเลือกบุคคลเข้าบรรจุเป็นพนักงานส่วนตำบลที่คณะกรรมการกลางพนักงานองค์การ
บริหารส่วนตำบลจังหวัดแต่งตั้ง เป็นกรรมการสอบสวนพนักงานส่วนตำบลผู้ถูกกล่าวหา
กระทำผิดวินัย เป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา เป็นเจ้าหน้าที่

เกี่ยวกับการควบคุมโรคระบาดสัตว์ เป็นกรรมการควบคุมรักษาทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้เก็บรักษาเอกสารสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเงินทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล ตรวจฎีกาเบิกจ่ายเงิน ลงนามถอนเงินจากธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน คลังจังหวัด เป็นกรรมการรักษาเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีโรงเรือน เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีบำรุงท้องที่ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีป้าย เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ควบคุมการฆ่าและออกใบอาชญาบัตรการฆ่าและการจำหน่ายเนื้อสัตว์ เป็นเจ้าหน้าที่ดับเพลิง เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ เป็นเจ้าหน้าที่จัดทำรายงานประจำปี เป็นกรรมการตรวจรับวัสดุและกรรมการควบคุมการก่อสร้าง เป็นกรรมการตรวจสภาพอาคาร เป็นกรรมการควบคุมการรับส่งเงิน เป็นกรรมการอำนวยการศึกษา เป็นกรรมการประชาสัมพันธ์ เป็นกรรมการจัดงานประจำปี อันเป็นประเพณีท้องถิ่น หรืองานราชพิธี งานรัฐพิธี เป็นกรรมการช่วยเหลือและบรรเทาทุกข์ประชาชนในท้องถิ่นในกรณีเกิดภัยธรรมชาติและสาธารณภัยต่าง ๆ เป็นต้น ฝึกอบรมและให้คำแนะนำปรึกษาในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา ตอบปัญหาชี้แจงต่าง ๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ตามที่ได้รับแต่งตั้ง เข้าร่วมประชุมในการกำหนดนโยบายและแผนงานของส่วนราชการที่สังกัดและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน นอกจากปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังทำหน้าที่กำหนดนโยบาย การปฏิบัติงาน พิจารณาวางอัตรากำลังเจ้าหน้าที่และงบประมาณของงานที่รับผิดชอบ ติดต่อประสานงานวางแผนมอบหมายงาน วินิจฉัยสั่งการ ควบคุมตรวจสอบให้คำปรึกษาแนะนำปรับปรุงแก้ไขติดตามประเมินผลและแก้ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบด้วย

3. คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

- 3.1 ได้รับปริญญาตรี หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ทางรัฐศาสตร์ การปกครอง รัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารรัฐกิจ กฎหมาย หรือทางอื่นที่คณะกรรมการกลางพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้
- 3.2 ได้ดำรงตำแหน่งในระดับ 6 หรือคณะกรรมการกลางองค์การบริหารส่วนตำบลเทียบเท่า โดยจะต้องปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานท้องถิ่นหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือเคยดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่ คณะกรรมการกลางพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเทียบเท่า
- 3.3 กรณีตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต้องปฏิบัติงานในตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับเดียวกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือเคยดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล (เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 5) มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงและใกล้เคียงกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

ประยงค์ จันทยงค์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี พบว่ารายได้มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนเพศ อายุ และสถานภาพสมรส และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็น

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่องการศึกษารูปแบบ และแนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล ณ องค์การบริหารส่วนตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและคัดเลือกโครงการพัฒนา บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนพัฒนา และการกำกับดูแลของอำเภอจึงเป็นไปในลักษณะการบังคับบัญชามากกว่าการให้คำปรึกษาแนะนำ ทำให้อำเภอเข้ามามีการครอบงำการพัฒนาโครงการพัฒนาต่าง ๆ จึงไม่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในตำบล นอกจากนี้ยังพบว่าคณะกรรมการการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ขาดประสบการณ์ในการบริหารบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ขาดประสบการณ์ในการบริหารการพัฒนา เพราะเป็นพนักงานที่บรรจุใหม่ ขาดอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ทำงาน รายได้ไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและการให้บริการสาธารณะ

พงษ์พันธ์ พรหมประภัทร (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาปัญหาแต่ละด้านจัดลำดับจากน้อยไปหามากได้ดังนี้ ด้านโครงสร้างระบบงาน ด้านบริหาร ด้านการคลัง งบประมาณ และด้านพัสดุ

สัมฤทธิ์ สุขสงค์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประสิทธิภาพการบริหารอยู่ในระดับต่ำ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีระดับประสิทธิผลปานกลางรวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชนและผู้สูงอายุ มีระดับประสิทธิผลต่ำ รวม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบำรุงรักษาและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร ด้านการจัดให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดิน ที่สาธารณะและการกำจัดขยะมูลฝอยและด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2. ปัจจัยที่อิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เรียงลำดับค่าสัมพันธ์ ได้แก่ การกำกับดูแล ตรวจสอบความสามารถด้านการบริหารงานคลัง การทุจริตคอร์รัปชัน การประสานงาน พฤติกรรมผู้นำ และการมีส่วนร่วมของประชาชน เมื่อพิจารณาจากทศทางสัมพันธ์พบว่า การทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนปัจจัยอื่นๆมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก โดยปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวสามารถอธิบายการผันแปรของประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ร้อยละ 87.2

3. ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับต่ำเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรและด้านการตรวจสอบมีปัญหาระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการตรวจสอบ

พจนานถ คาคีวี (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับสูง บุคลากรที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี มีผลการดำเนินงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน บุคลากรที่มีตำแหน่งเป็นคณะเทศมนตรีและพนักงานเทศบาล มีผลการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

แสง ศรีบุระ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารและปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัญหาการบริหารการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภา อบจ. เพศหญิง เห็นว่ามีปัญหาการบริหาร อบจ. ด้านนโยบาย/บทบาทหน้าที่มากกว่าคณะกรรมการบริหาร สมาชิก อบจ. เพศชาย คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภา อบจ. ที่มีความแตกต่างกันด้านอายุ เห็นว่าการบริหารด้านหลักการบริหารในการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์/สอดคล้องของกฎหมายกับหลักการ

บริหารในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน และคณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภา อบจ. ที่มี ตำแหน่ง และประสบการณ์แตกต่างกัน การปฏิบัติงาน ด้านความสัมพันธ์/สอดคล้องของ กฎหมายกับหลักการบริหารในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

อารยา เดชภิมล (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารขององค์การบริหาร ส่วนตำบล กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภา และพนักงานส่วนตำบล มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการบริการงานทั่วไป โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ด้านบริหารบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ ในระดับมาก

2. คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภา และพนักงานส่วนตำบล มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการบริหารงานทั่วไปและด้าน งบประมาณไม่แตกต่างกัน แต่คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภา และพนักงานส่วนตำบล มี ระดับความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานแตกต่างกัน เห็นว่ามีปัญหาในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยสรุป พบว่ามีปัญหาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขต อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการบริหารทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง แต่ด้าน บริหารบุคคลและด้านงบประมาณอยู่ในระดับมาก จึงควรหาแนวทางในการส่งเสริมและ พัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้ เพิ่มขึ้น เพื่อองค์การจะได้บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

ถวิณ พรหมมีเดช (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอตาลสุ่ม จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า

1. องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอตาลสุ่ม มีปัญหาด้านการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า มีปัญหา ระดับปานกลางอยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานบุคคล และมีปัญหาระดับน้อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานช่าง ด้านการบริหารงานการคลัง และการงบประมาณ และด้าน การบริหารงานทั่วไป

2. บุคลากรที่มีเพศ อายุ ตำแหน่ง และระยะเวลาการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและเป็น รายด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่บุคลากร อบต. คำหว่า มีปัญหาโดยรวมด้านการบริหารงานทั่วไป

ด้านการบริหารบุคลากร และด้านการบริหารการคลังและงบประมาณ น้อยกว่าบุคลากร อบต. หนองกง และ อบต. นาคาย ($p < 0.05$)

โดยสรุป ปัญหาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอตาคลุมน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และรายด้านมีปัญหาปานกลางอยู่ 1 ด้าน ระดับน้อย จำนวน 3 ด้าน ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

เริงชัย ตั้งรุ่งเรืองอยู่ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตกิ่งอำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า

1. สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวม และจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานคลังและงบประมาณ ด้านโครงสร้างและระบบ ส่วนด้านการบริหารงานพัสดุ มีปัญหาในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

2. สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาประถม ศึกษามัธยม ตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่า อนุปริญญา/ปวส. หรือเทียบเท่า พบว่ามีปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการ องค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็น กับปัญหาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

โดยสรุป ปัญหาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตกิ่งอำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบริหารงานพัสดุมีปัญหาในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย แต่ในด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานคลังและงบประมาณ ด้านโครงสร้างและระบบอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรรหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อองค์การจะได้บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สุพิทน์ ทองรัตน์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จากทั้งหมด 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารจัดการ ระดับปานกลางมี 1 ด้าน คือ ด้านการเงินและงบประมาณ ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูกามยาว จังหวัดกาฬสินธุ์ ระหว่างสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี และ 45 ปี ขึ้นไป โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

เรวดี จรรย์โกมล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ พบว่า

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานของเทศบาลตำบลคอนสาร เห็นว่ามีปัญหาในการบริหารงานโดยรวม อยู่ในระดับน้อย และมีปัญหาการบริหารทุกด้าน อยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การบริหารงานด้านบุคลากร การบริหารงานด้านการบริหารจัดการ การบริหารงานด้านวัสดุอุปกรณ์ และการบริหารงานด้านงบประมาณ ตามลำดับ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานของเทศบาลตำบลคอนสารที่มีเพศ และระดับการศึกษาต่างกัน เห็นว่ามีปัญหาการบริหารงานโดยรวมและรายด้านไม่ต่างกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่พบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง แต่ยังมีงานวิจัยที่พบว่าการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมากและระดับน้อย และผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการกรบริหาร 4 M's ซึ่งประกอบด้วย คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแผนภูมิที่ 3

ตัวแปรอิสระ

คุณลักษณะของปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบล

1. เพศ
2. สาขาการศึกษา(ระดับปริญญาตรี)
3. ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตัวแปรตาม

ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดกาฬสินธุ์ 4 ด้าน

1. ด้านบุคลากร
2. ด้านงบประมาณ
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์
4. ด้านการบริหารจัดการ

แผนภูมิที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มุ่งศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 125 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของ ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น กำหนดที่ร้อยละ .05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{125}{1 + (125)(.05^2)}$$

$$= \frac{125}{1 + (125 \times .0025)}$$

$$n = 95.23$$

$$n = 96$$

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนเต็มคือ 96 คน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลากคือ ทำฉลากจำนวน 125 ใบใส่กล่องแล้วจับฉลากขึ้นมาทีละใบและบันทึกชื่อไว้แล้วใส่กลับลงไปในกลุ่มอีก เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสถูกเลือกเท่ากันและดำเนินการจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ สาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) และขนาดขององค์การบริหาร ส่วนตำบลที่สังกัด

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านการบริหารจัดการ โดยแบ่งระดับปัญหาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 32 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย

1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยปรับปรุงจากแบบสอบถามของ (สุรัตน์ พิมพ์นิสัย, 2548 : ภาคผนวก ก)

2. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอกomiteeกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะผู้วิจัยนำมาปรับปรุง

2.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบด้านเนื้อหา ด้านภาษา ด้านการวัดและประเมินผล โดยหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ โดยกำหนดดังนี้

สอดคล้อง = 1

ไม่แน่ใจ = 0

ไม่สอดคล้อง = -1

ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

2.2.1 นางชลนิภา รัตตะเวทิน วุฒิกการศึกษา รป.ม. (นโยบายสาธารณะ) ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคือ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความครอบคลุมของเนื้อหา

2.2.2 นายเรณูวัฒน์ พงษ์อุทธา วุฒิกการศึกษา กศ.ม. (วิจัยและประเมินผล) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนห้วยเม็กวิทยาคม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2.2.3 นางพวงทอง ภูสศศรี วุฒิกการศึกษา กศ.บ. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนห้วยเม็กวิทยาคม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.2.3 นำแบบสอบถามตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและเพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of objective congruence หรือ IOC) (ลิ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 249) โดยผู้วิจัยนำข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.50 ขึ้นไปทดลองใช้

2.2.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) ใช้กับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 40 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ทั้งฉบับ โดยวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. แจกแบบสอบถามให้กับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในวันประชุมประจำเดือน พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้รับคืนทั้งหมดเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2551

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถาม ปรากฏว่ามีความสมบูรณ์ถูกต้องทุกฉบับ
2. ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form) ให้คะแนนแต่ละข้อคำถาม โดยกำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 110)

ระดับปัญหามากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับปัญหามาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับปัญหาปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับปัญหาน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

3. ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 110)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายความว่า	มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายความว่า	มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายความว่า	มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายความว่า	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายความว่า	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาตามความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี เพศและสังกัดขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ใช้ t - test
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาตามความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี สาขาการศึกษา(ระดับปริญญาตรี) แตกต่างกัน ใช้ F -test
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และใช้การพรรณาคความ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานโยบายการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้กำหนดในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t – testribution
F	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาใน f-distribution
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของค่าความเบี่ยงเบน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบน (Mean Squares)
P	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ

ลำดับขั้นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	61	63.50
1.2 หญิง	35	36.50
รวม	96	100.00
2. สาขาการศึกษา(ระดับปริญญาตรี)		
2.1 นิติศาสตร์	38	39.60
2.2 รัฐศาสตร์	46	47.90
2.3 รัฐประศาสนศาสตร์	12	12.50
รวม	96	100.00
3. ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล		
3.1 ขนาดเล็ก	66	68.80
3.2 ขนาดกลาง	30	31.20
รวม	96	100.00

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ปลัดขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นเพศชาย จำนวน 61 คน (คิดเป็นร้อยละ 63.50) เป็นเพศหญิง จำนวน 35 คน (คิดเป็นร้อยละ 36.50) ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 46 คน (คิดเป็นร้อยละ 47.90) รองลงมาคือ สาขานิติศาสตร์ จำนวน 38 คน (คิดเป็นร้อยละ 39.60) ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก จำนวน 66 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 68.80) ขนาดกลาง จำนวน 30 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 31.20)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดกาฬสินธุ์

วิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบล	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. ด้านบุคลากร	3.63	0.64	มาก
2. ด้านงบประมาณ	3.65	0.70	มาก
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.65	0.73	มาก
4. ด้านการบริหารจัดการ	3.65	0.73	มาก
รวม	3.60	0.63	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมมีปัญหอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$) และเมื่อจำแนกเป็น
รายด้าน พบว่า มีปัญหอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้าน
งบประมาณ ($\bar{X}=3.65$) ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X}=3.65$) ด้านบุคลากร ($\bar{X}=3.63$) และ
ด้านวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{X}=3.55$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายชื่อ

ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านบุคลากร	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. มีการวางแผนการสรรหาบุคลากรอย่างเป็นระบบ	3.61	0.99	มาก
2. มีการบรรจุบุคลากรตรงตามสายงานที่ปฏิบัติ	3.74	0.97	มาก
3. มีการฝึกอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง	3.75	1.06	มาก
4. บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ	3.65	0.92	มาก
5. บุคลากรมีวุฒิการศึกษาสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติ ทุกตำแหน่ง	3.83	1.06	มาก
6. บุคลากรปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.58	0.74	มาก
7. บุคลากรปฏิบัติหน้าที่อย่างกระตือรือร้น	3.46	0.81	ปานกลาง
8. บุคลากรเข้าใจระเบียบปฏิบัติอย่างชัดเจน	3.48	0.75	ปานกลาง
รวม	3.63	0.64	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านบุคลากร พบว่า โดยรวมมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า มีปัญหาในระดับมาก 6 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ บุคลากรมีวุฒิการศึกษาสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติทุกตำแหน่ง ($\bar{X}=3.83$) รองลงมาคือ มีการฝึกอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.75$) มีการบรรจุบุคลากรตรงตามสายงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X}=3.74$) มีการวางแผนการสรรหาบุคลากรอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=3.61$) บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.61$) บุคลากรปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.58$) และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ บุคลากรเข้าใจระเบียบปฏิบัติอย่างชัดเจน ($\bar{X}=3.48$) และบุคลากรปฏิบัติหน้าที่อย่างกระตือรือร้น ($\bar{X}=3.46$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านงบประมาณ จำแนกเป็นรายชื่อ

ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านงบประมาณ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. มีการวางแผนการใช้งบประมาณทุกครั้ง	3.86	1.02	มาก
2. งบประมาณของหน่วยงานได้รับการจัดสรรอย่างเพียงพอ	3.28	1.01	ปานกลาง
3. การเบิกจ่ายงบประมาณถูกต้องตามระเบียบทุกครั้ง	3.67	1.16	มาก
4. การใช้งบประมาณเป็นไปตามข้อบัญญัติทุกครั้ง	3.92	1.18	มาก
5. การจัดซื้อ จัดจ้าง ถูกต้องตามระเบียบทุก รายการ	3.90	1.16	มาก
6. งบประมาณที่ได้รับมีความสอดคล้องกับการกิจ	3.40	1.03	ปานกลาง
7. มีการจัดเก็บภาษีอย่างครบถ้วน	3.47	1.04	ปานกลาง
8. มีการควบคุมการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ	3.70	0.96	มาก
รวม	3.65	0.70	มาก

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านงบประมาณ พบว่า โดยรวมมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การใช้งบประมาณเป็นไปตามข้อบัญญัติทุกครั้ง ($\bar{X}=3.92$) รองลงมาคือ การจัดซื้อ จัดจ้างถูกต้องตามระเบียบทุกรายการ ($\bar{X}=3.90$) มีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณทุกครั้ง ($\bar{X}=3.82$) มีการควบคุมการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=3.70$) การเบิกจ่ายงบประมาณถูกต้องตามระเบียบทุกครั้ง ($\bar{X}=3.67$) และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ คือ มีการเก็บภาษีอย่างครบถ้วน ($\bar{X}=3.47$) งบประมาณที่ได้รับมีความสอดคล้องกับการกิจ ($\bar{X}=3.40$) และงบประมาณของหน่วยงานได้รับการจัดสรรอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.28$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านวัสดุอุปกรณ์ จำแนกเป็นรายชื่อ

ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านวัสดุอุปกรณ์	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. มีการวางแผนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ล่วงหน้าทุกครั้ง	3.51	1.05	มาก
2. มีการแยกประเภทวัสดุอุปกรณ์อย่างชัดเจน	3.42	0.95	ปานกลาง
3. มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์อย่าง เหมาะสม	3.78	1.01	มาก
4. มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ	3.31	0.72	ปานกลาง
5. มีการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างอย่างถูกต้อง	3.85	0.97	มาก
6. มีการจัดทำทะเบียนวัสดุอุปกรณ์เป็นปัจจุบัน	3.65	0.91	มาก
7. มีการรายงานการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ	3.40	0.85	ปานกลาง
8. มีการจัดสรรงบประมาณจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่าง เหมาะสม	3.50	0.81	ปานกลาง
รวม	3.65	0.73	มาก

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า โดยรวมปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ มีการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างอย่างถูกต้อง ($\bar{X}=3.85$) รองลงมามีการจัดตั้ง คณะกรรมการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.78$) มีการจัดทำทะเบียนวัสดุ อุปกรณ์เป็นปัจจุบัน ($\bar{X}=3.65$) มีการวางแผนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ล่วงหน้าทุกครั้ง ($\bar{X}=3.51$) และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ มีการจัดสรรงบประมาณจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.50$) มีการแยกประเภทวัสดุ อุปกรณ์ อย่างชัดเจน ($\bar{X}=3.42$) มีการรายงานการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.40$) และมีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ใน การปฏิบัติงานอย่างมีเพียงพอ ($\bar{X}=3.31$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบริหารจัดการ จำแนกเป็นรายชื่อ

ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านบุคลากร	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
1. มีการวางแผนการบริหารอย่างเป็นระบบ	3.74	0.81	มาก
2. มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน	3.72	0.95	มาก
3. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารงานอย่างชัดเจน	3.70	0.89	มาก
4. มีการบริหารงานตามแผนที่วางไว้ทุกขั้นตอน	3.55	0.93	มาก
5. มีการรับฟังความคิดเห็นจากพนักงานอย่างสม่ำเสมอ	3.56	0.89	มาก
6. มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอย่างเป็นทางการ	3.68	0.89	มาก
7. มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ	3.68	0.72	มาก
8. มีการประเมินผลงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ	3.58	0.79	มาก
รวม	3.65	0.73	มาก

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบริหารจัดการ พบว่า โดยรวมปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า มีปัญหาในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อยคือ มีการวางแผนการบริหารอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=3.74$) รองลงมา มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน ($\bar{X}=3.72$) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารงานอย่างชัดเจน ($\bar{X}=3.70$) มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอย่างเป็นทางการ ($\bar{X}=3.68$) มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.68$) มีการประเมินผลงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=3.58$) มีการรับฟังความคิดเห็นจากพนักงานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.56$) และ มีการบริหารงานตามแผนที่วางไว้ทุกขั้นตอน ($\bar{X}=3.55$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับปัญหา
การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีเพศ สาขาการศึกษา(ระดับ
ปริญญาตรี) และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน

1. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศแตกต่างกัน

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีเพศต่างกันเกี่ยวกับ
ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์

ปัญหาการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล	เพศ				t	P
	ชาย (N=61 คน)		หญิง (N=35 คน)			
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
1. ด้านบุคลากร	3.65	0.64	3.61	0.66	.229	.820
2. ด้านงบประมาณ	3.60	0.66	3.73	0.77	.882	.380
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.52	0.71	3.60	0.69	.545	.587
4. ด้านการบริหารจัดการ	3.68	0.72	3.60	0.76	.482	.636
รวม	3.61	0.61	3.62	0.65	.200	.842

จากตารางที่ 7 พบว่า ความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับ
ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่าง เมื่อ
จำแนกเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

2. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีขนาดแตกต่างกัน

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์

ปัญหาการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล	ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล				t	P
	ขนาดเล็ก (N=61 คน)		ขนาดกลาง (N=35 คน)			
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
1. ด้านบุคลากร	3.65	0.56	3.61	0.79	.265	.792
2. ด้านงบประมาณ	3.71	0.66	3.50	0.78	1.400	.165
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.64	0.62	3.35	0.83	1.938	.090
4. ด้านการบริหารจัดการ	3.73	0.66	3.48	0.85	1.611	.111
รวม	3.68	0.54	3.48	0.77	1.461	.141

จากตารางที่ 8 พบว่า ความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับปัญหา การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสาขาการศึกษา(ระดับปริญญาตรี)แตกต่างกัน เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์

ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	2.664	1.332	.216	.806
	ภายในกลุ่ม	93	56.669	.609		
	รวม	95	59.333			
2. ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.262	.631	1.282	.282
	ภายในกลุ่ม	93	45.779	.492		
	รวม	95	47.041			
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	.584	.292	.593	.555
	ภายในกลุ่ม	93	45.781	.492		
	รวม	95	46.365			
4. ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.445	1.222	2.373	.099
	ภายในกลุ่ม	93	47.897	.515		
	รวม	95	50.341			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.480	.240	.603	.549
	ภายในกลุ่ม	93	36.987	.398		
	รวม	95	37.467			

จกตารางที่ 9 พบว่า ^{จริง!}ความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ในการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเพียง 2 ด้าน คือ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 10 จำนวนความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการบริหารงานด้านบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อคิดเห็น	ความถี่
1. การบรรจุแต่งตั้ง ควรมีการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ถูกต้องตามขั้นตอน มีคณะกรรมการดำเนินการ	61
2. ควรบรรจุแต่งตั้งบุคลากรในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับปริมาณงาน	49
3. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานควรมีการพัฒนาศักยภาพในการทำงานอย่างต่อเนื่องและตรงกับการทำงาน	35

จากตารางที่ 10 จากการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหการบริหารงานด้านบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า มีข้อเสนอแนะเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การบรรจุแต่งตั้งควรมีการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ถูกต้องตามขั้นตอน (จำนวน 61 คน) การบรรจุแต่งตั้งบุคลากรในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับปริมาณงาน (จำนวน 49 คน) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานควรมีการพัฒนาศักยภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง และตรงกับการทำงาน (จำนวน 35 คน)

ตารางที่ 11 จำนวนความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานด้าน
งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อคิดเห็น	ความถี่
1. ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับสภาพของปัญหาที่ ดำเนินการพัฒนาอย่าง โปร่งใส ตรวจสอบได้	51
2. การจัดสรรงบประมาณควรพิจารณาตามลำดับความสำคัญของปัญหา	46
3. ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ของการดำเนินงานทั้ง การจัดทำแผนพัฒนาตำบล การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น	36

จากตารางที่ 11 จากการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานด้าน
งบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาที่ดำเนินการ
พัฒนาอย่าง โปร่งใส ตรวจสอบได้ (จำนวน 51 คน)
2. การจัดสรรงบประมาณควรพิจารณาตามลำดับความสำคัญของปัญหา
(จำนวน 46 คน)
3. ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ของการดำเนินงานทั้งการ
จัดทำแผนพัฒนาตำบล การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น
(จำนวน 36 คน)

ตารางที่ 12 จำนวนความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานด้านวัสดุ
อุปกรณ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อคิดเห็น	ความถี่
1. การจัดซื้อจัดจ้าง ควรมีการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ถูกต้องตามระเบียบ	66
2. ควรมีการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีการตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบ	42
3. การตั้งคณะกรรมการตรวจงานจ้างควรมีบุคคลภายนอกร่วมด้วยทุกครั้ง	30

จากตารางที่ 12 จากการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานด้านงบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. การจัดซื้อจัดจ้าง ควรมีการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ถูกต้องตามระเบียบ (จำนวน 66 คน)
2. ควรมีการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีการตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบ (จำนวน 42 คน)
3. การตั้งคณะกรรมการตรวจงานจ้างควรมีบุคคลภายนอกร่วมด้วยทุกครั้ง (จำนวน 30 คน)

ตารางที่ 13 จำนวนความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานด้าน
การบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อคิดเห็น	ความถี่
1. ควรนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล	45
2. ควรมีการวางแผนการบริหารอย่างเป็นระบบ	30
3. ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	28

จากตารางที่ 13 จากการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานด้าน
การบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ เรียงลำดับจากมากไปหา
น้อย ดังนี้

1. ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาที่ดำเนินการ
พัฒนาอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ (จำนวน 51 คน)
2. การจัดสรรงบประมาณควรพิจารณาตามลำดับความสำคัญของปัญหา
(จำนวน 46 คน)
3. ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ของการดำเนินงาน
ทั้งการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น
(จำนวน 36 คน)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์
สรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีเพศ สาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นเพศชายและเพศหญิง ส่วนใหญ่จบการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) สาขา รัฐศาสตร์ รองลงมาสาขานิติศาสตร์ และสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กและปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง

2. ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์พบว่า โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาในการบริหารงาน ทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ที่มีเพศ สาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

4. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ พบว่า มีข้อเสนอแนะ 4 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านบุคลากร

4.1.1 การบรรจุแต่งตั้งควรมีการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ถูกต้องตามขั้นตอน มีคณะกรรมการดำเนินงาน

4.1.2 การบรรจุแต่งตั้งบุคลากรในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับปริมาณงาน

4.1.3 บุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานควรมีการพัฒนาศักยภาพการทำงานอย่างต่อเนื่องและตรงกับการทำงาน

4.1.4 ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรปีละ 2 ครั้ง

4.1.5 ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมที่วัดได้

4.1.6 ควรให้บุคลากรโดยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

4.2 ด้านงบประมาณ

4.2.1 ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาที่ดำเนินการพัฒนาอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้

4.2.2 การจัดสรรงบประมาณควรพิจารณาตามลำดับความสำคัญของปัญหา

4.2.3 ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ของ การดำเนินงานทั้งการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การจัดทำงบประมาณประจำปี การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น

4.2.4 ให้มีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สามารถจัดจ้างลูกจ้างได้ เพิ่มขึ้นในส่วนที่ขาดแคลน เช่น เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ เจ้าหน้าที่ธุรการ

4.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์

4.3.1 การจัดซื้อจัดจ้าง ควรมีการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ถูกต้อง ตามระเบียบ

4.3.2 ควรมีการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างโดยมีการตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบ

4.3.3 การตั้งคณะกรรมการตรวจงานจ้างควรมีบุคคลภายนอกร่วมด้วย ทุกครั้ง

4.4 ด้านการบริหารจัดการ

4.4.1 ควรนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล

4.4.2 ควรมีการวางแผนการบริหารอย่างเป็นระบบ

4.4.3 ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ อภิปรายผลดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษาดังกล่าวจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุปัทม์ ทองรัตน์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลจากทั้งหมด 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีปัญหาการบริหารอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารจัดการ ระดับปานกลางมี 1 ด้าน คือ

ด้านการเงินและงบประมาณ เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ อารยา เดชภิมล (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภาและพนักงานส่วนตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านบริหารบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากและด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ถวิล พรหมมีเดช (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอตาลสุ่ม จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอตาลสุ่ม มีปัญหาในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานบุคคล และมีปัญหาระดับน้อย 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานช่าง ด้านการบริหารงานการคลังและด้านงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เริงชัย ตั้งรุ่งเรืองอยู่ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตกิ่งอำเภอหนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลจากการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า

1. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีวุฒิการศึกษาไม่สอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติ จึงทำให้บุคลากรอาจขาดความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบ
2. บุคลากรไม่ได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง อาจทำให้มีปัญหาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับหน้าที่ใหม่ๆ
3. การจัดซื้อจัดจ้างไม่ถูกต้องตามระเบียบทุกรายการ บางครั้งอาจมีการจัดซื้อจัดจ้างไปก่อนแล้วทำเอกสารให้ถูกต้องตามระเบียบทีหลัง
4. การใช้งบประมาณไม่เป็นไปตามข้อบัญญัติ จึงทำให้งบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนาและไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้
5. การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้วัสดุอุปกรณ์ที่ได้มาไม่มีคุณภาพและไม่มีความจำเป็นกับงานที่จะต้องใช้อย่างแท้จริง
6. ไม่มีการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างให้ถูกต้อง จึงทำให้เกิดปัญหาการเกี่ยวกับการคอร์รัปชันมากขึ้นเรื่อยๆ
7. ไม่มีการวางแผนการบริหารอย่างเป็นระบบ จึงทำให้บุคลากรไม่สามารถปฏิบัติงานและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่าประหยัดและมีประสิทธิภาพได้

8. ไม่มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน อาจทำให้เกิดปัญหาในเรื่องความโปร่งใสไม่สามารถตรวจสอบได้ประชาชน ไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน

สมมติฐานที่ 2 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีความแตกต่างกันในเรื่อง เพศ สาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) และขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีเพศ สาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) และขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน พบว่า

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเพศหญิงและเพศชาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ถวิน พรหมมีเดช (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า บุคลากรที่เพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยที่พบว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เพศหญิง และเพศชาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า

1. การบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการบริหารงานส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งพระราชบัญญัติการบริหารงานดังกล่าว เป็นข้อบัญญัติที่เป็นแนวทางให้บุคลากรในหน่วยงานได้ปฏิบัติเพื่อการดำเนินงาน บุคลากรจึงต้องมีการรับรู้และทำความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งการเรียนรู้และการรับรู้ดังกล่าว ซึ่งไม่ว่าบุคลากรเพศหญิงหรือเพศชาย ก็มีการเรียนรู้ที่เหมือนกัน

2. การปฏิบัติงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในหน่วยงานเดียวกัน มีผลให้บุคลากรทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีประสบการณ์การทำงานที่เหมือนกันได้ มีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องหรือประเด็นเดียวกันที่ไม่แตกต่างกันได้

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับผลการศึกษา

ของ พจนานถ คาคีวี (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า บุคลากรที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรี มีผลการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ เริงชัย ตั้งรุ่งเรืองอยู่ (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. หรือเทียบเท่าอนุปริญญา หรือ ปวส. มีปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยที่พบว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า

1. ระดับการศึกษาปริญญาตรี แม้ว่าสาขาการศึกษาแตกต่างกัน แต่เป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เหมือนและเนื้อหาวิชาที่ศึกษา คือ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ มีความคล้ายคลึงกันคือ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระเบียบกฎหมายการเมือง การปกครอง ซึ่งการศึกษาในระดับปริญญา มีผลต่อพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ของบุคคลที่เหมือน ๆ กัน จึงมีผลต่อความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกันได้

2. บริบทของหน่วยงานที่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่เหมือนกัน มีผลต่อความคิดเห็นของบุคลากรที่คล้ายคลึงกันได้

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการวิจัยที่พบว่า ขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีผลต่อความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ อาจเป็นเพราะว่า

1. การปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ว่าจะ เป็นแนวคิดหรือแนวทางการปฏิบัติงาน ตามที่พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546 ซึ่งแนวทางในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เป็นแนวทางที่องค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ว่าจะ มีขนาดใด ต้องยึดถือและดำเนินงานหรือบริหารงานตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใดก็มีแนวทางการดำเนินงานหรือการบริหารที่เหมือนกัน จึงมีผลต่อปัญหาการบริหารงานที่ไม่แตกต่างกัน

2. ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ว่าจะ มีขนาดใด บริบทของการดำเนินงานต่าง ๆ มีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งบริบทต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกันมีผลต่อความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านบุคลากร พบว่า มีปัญหาการบริหารงานในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในเรื่อง บุคลากรมีวุฒิการศึกษาสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติทุกตำแหน่งและมีการฝึกอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง จึงควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการศึกษาต่อในวุฒิการศึกษาที่สอดคล้องกับตำแหน่งที่ปฏิบัติงานตลอดจนการส่งเสริมให้บุคลากรได้มีการฝึกอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อพัฒนาศักยภาพในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านงบประมาณ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีปัญหาการบริหารงานในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่อง การใช้งบประมาณเป็นไปตามข้อบัญญัติทุกครั้ง และการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบทุกรายการในการบริหารจัดการเรื่องงบประมาณ ควรดำเนินการในรูปแบบของ คณะกรรมการ ยึดถือระเบียบการปฏิบัติในการใช้งบประมาณอย่างเคร่งครัด และควรมีการควบคุมกำกับการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีปัญหาการบริหารงานในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่อง มีการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้าง และมีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อบริหารการควบคุม กำกับ การจัดซื้อจัดจ้าง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และคณะกรรมการดำเนินงานควรเปลี่ยนทุกปี

1.4 ด้านการบริหารจัดการ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีปัญหาการบริหารงานในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่อง มีการวางแผนการบริหารอย่างเป็นระบบและมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน ควรมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน ในองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้เกิดความถูกต้องตามระเบียบการดำเนินงาน บุคลากร และประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เกิดความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เกิดความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 ควรศึกษาถึงหลักการบริหารงานที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานใน
องค์การบริหารส่วนตำบล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, สำนักงาน. หลักการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2549.
- _____ . สำนักงาน. คู่มือการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2545.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง, 2539.
- ตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น), สำนักงาน. รายงานการตรวจสอบเพื่อ
ส่งเสริมการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์
ประจำปีงบประมาณ 2549. ขอนแก่น : สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7
(จังหวัดขอนแก่น), 2549.
- ตระกูล มีชัย. สภาตำบล. กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบายการศึกษา, 2537.
- ถวิล พรหมมีเดช. ปัญหาในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีอำเภอतालสุม
จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2547. ถ่ายเอกสาร.
- ถวิล จันทร์ชนะ. การบริหารเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงธนพัฒนา,
2534.
- ทรงกลด ภูทอง. ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของราษฎรท้องถิ่นต่อการจัดการทรัพยากรป่าไม้
ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า อ่างเก็บน้ำบางพระ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ร.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545. ถ่ายเอกสาร.
- ทงเกียรติ เจริญวงศ์เพชร. ความคิดเห็นของพนักงานบริษัทกระเบื้องมุงหลังคาซีแพค จำกัด
ต่อการติดต่อสื่อสารภายในบริษัท. วิทยานิพนธ์ ร.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2545. ถ่ายเอกสาร.
- ธงชัย สันติวงษ์. การบริหารเชิงกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2537.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- ประทาน คงฤทธิ์ศึกษาการ. เทศาภิบาลฉบับพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2540.

- ประยงค์ จันทรวงศ์. ความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540. ถ่ายเอกสาร.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. การพัฒนาทางการเมืองโดยกระบวนการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- พงษ์พันธ์ พรหมประภัทร. ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541. ถ่ายเอกสาร.
- พจนาด คาดีวี. การดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546. ถ่ายเอกสาร.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2546.
- “พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542.” ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 114 ก. หน้า 43 - 44. 17 พฤศจิกายน 2542.
- “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542.” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 40 ก. หน้า 1 - 10. 20 พฤษภาคม 2542.
- “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546.” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 120 ตอนที่ 124 ก. หน้า 16 - 37. 22 ธันวาคม 2546.
- มนตรี แดงศรี. เอกสารนำเสนอปัญหาการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : ชมรมนิติกรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2547.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก. หน้า 1-199. 11 ตุลาคม 2540.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก. หน้า 1-127. 24 สิงหาคม 2550.
- เวรดี จรรย์โกมล. ปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลคอนสาร อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549. ถ่ายเอกสาร.

- เริงชัย ตั้งรุ่งเรืองอยู่. ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่กิ่งอำเภอ
หนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2547. ถ่ายเอกสาร.
- วิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย. สถาบัน, รายงานการศึกษารูปแบบและแนวทาง
การส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย
เพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย, 2540.
- วิฑูรย์ กรุณา. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมของ
ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ร.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.
ถ่ายเอกสาร.
- วัตรภู อาจหาญ. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกองวิชาการสำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.
ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพงษ์ มุขศรี. การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540. ถ่ายเอกสาร
- ศิริพันธ์ บุญญานุสนธิ์. ปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณี
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฟิมาย จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้า
อิสระ ปร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547. ถ่ายเอกสาร.
- ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กรม. คู่มือการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2544.
- สมเกียรติ พงศ์เป็นสุข. ปัญหาทางกฎหมายในการใช้อำนาจกำกับดูแลการกระทำขององค์การ
บริหารส่วนตำบล. วิทยานิพนธ์ น.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545.
ถ่ายเอกสาร.
- สมพงศ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- สัมฤทธิ์ สุขสงค์. ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณี
องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม :
สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2545. ถ่ายเอกสาร.
- สุธี สุทธิสมบูรณ์ และสมาน รังสิโยกฤษณ์. หลักการบริหารเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ
: สำนักงาน ก.พ., 2542.

- สุปัทม์ ทองรัตน์. ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภมลาวไทย
จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2547. ถ่ายเอกสาร.
- สุรัตน์ พิมนิสัย. ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2548.
ถ่ายเอกสาร.
- แสง ศรีบุระ. ปัญหาการบริหารและการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
ถ่ายเอกสาร.
- อารยา เดชภิมล. ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษา
ค้นคว้าอิสระ ปร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546. ถ่ายเอกสาร.
- อุทัย หิรัญโต. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์, 2523.
- Best, J.W. **Research in Education**. 3rd ed. New Jersey : Prentice Hall, 1977.
- Clark, John. **Government of the United Kingdom**. London : Sir Issae Pitman, 1975.
- Engle, T.L. & L. Snellgrove. **Psychology : Its Principle and Application**. 5 th ed.
New York : Harcomt Brance and world. 1969.
- Good, C.V. **Dictionary of Education**. New York : McGraw – Hill, 1973.
- Gnlic , Luther and Urwick, Lynadll. **Papers on the Sciences of Administration**. New York
: Institution of Public Administration, 1993.
- Holloway, William V. **State Local Government in United States**. New York : McGraw-
Hill, 1951.
- . **State and Local Government in the United States**. New York : McGraw –
Hill, 1951.
- Montagu, Harris G. **Comparative Local Government**. Great Britain : William B. Rendon,
1984.
- Morgan, Clilff T. and King, Richard A. **Introduction to Psychology**. 4 th ed. Tokyo :
McGraw - Hill. 1971.

- Remmer, H.H., H.L. Gage and j. Francis Runimel. **Practical Introduction to Measurement and Evaluation**. 2nd ed. New York : Harper & Row, 1965.
- Shaw, Mawin E. Writght and Jack M. **Scale for the Measurment of Attitude**. New York : McGraw – Hill, 1967.
- Wit, Daniel. **A Comparative Survey of Local Govt. and Administration**. Bangkok : Kurusapha Press, 1967.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง

- แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 - แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์
ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์
 - ขอความร่วมมือทุกท่านกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ คำตอบทุกคำตอบ ข้อมูลทุกอย่างในแบบสอบถามฉบับนี้เป็นข้อมูลทางวิชาการเท่านั้นและผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ
 - ผลที่ได้รับจากแบบสอบถามนี้ จะเป็นข้อเสนอประกอบการพิจารณาพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์
- ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวศราวดี ผจงศิลป์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ท่านตอบคำถาม
โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. สาขาการศึกษา(ระดับปริญญาตรี)

นิติศาสตร์

รัฐศาสตร์

รัฐประศาสนศาสตร์

3. ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

ขนาดเล็ก

ขนาดกลาง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งระดับของการดำเนินงานเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุดเพียง 1 ช่อง

ลำดับ ที่	ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	1. ด้านบุคลากร					
1	มีการวางแผนการสรรหาบุคลากรอย่างเป็นระบบ					
2	มีการบรรจุบุคลากรตรงตามสายงานที่ปฏิบัติ					
3	มีการฝึกอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง					
4	มีบุคลากรปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ					
5	บุคลากรมีวุฒิการศึกษาสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติทุกตำแหน่ง					
6	บุคลากรปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ					
7	บุคลากรปฏิบัติหน้าที่อย่างกระตือรือร้น					
8	บุคลากรเข้าใจระเบียบปฏิบัติอย่างชัดเจน					
	2. ด้านงบประมาณ					
1	มีการวางแผนการใช้งบประมาณทุกครั้ง					
2	งบประมาณของหน่วยงานได้รับการจัดสรรอย่างเพียงพอ					
3	การเบิกจ่ายงบประมาณถูกต้องตามระเบียบทุกครั้ง					
4	การใช้งบประมาณเป็นไปตามข้อบัญญัติทุกครั้ง					

ลำดับ ที่	ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	การจัดซื้อจัดจ้างถูกต้องตามระเบียบทุก รายการ					
6	งบประมาณที่ได้รับมีความสอดคล้องกับภารกิจ					
7	มีการจัดเก็บภาษีอย่างครบถ้วน					
8	มีการควบคุมการใช้งบประมาณอย่างเป็น ระบบ					
	3. ด้านวัสดุอุปกรณ์					
1	มีการวางแผนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ล่วงหน้า ทุกครั้ง					
2	มีการแยกประเภทวัสดุอุปกรณ์อย่างชัดเจน					
3	มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ อย่างเหมาะสม					
4	มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่าง เพียงพอ					
5	มีการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างอย่างถูกต้อง					
6	มีการจัดทำทะเบียนวัสดุอุปกรณ์เป็นปัจจุบัน					
7	มีการรายงานการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่าง สม่ำเสมอ					
8	มีการจัดสรรงบประมาณจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ อย่างเหมาะสม					
	4. ด้านการบริหารจัดการ					
1	มีการวางแผนการบริหารอย่างเป็นระบบ					
2	มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการ บริหารงาน					
3	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารงานอย่าง ชัดเจน					

ลำดับ ที่	ปัญหาการบริหารงานขององค์กรบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4	มีการบริหารงานตามแผนที่วางไว้ทุกขั้นตอน					
5	มีการรับฟังความคิดเห็นจากพนักงานอย่าง สม่ำเสมอ					
6	มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอย่าง เป็นทางการ					
7	มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างสม่ำเสมอ					
8	มีการประเมินผลงานขององค์กรอย่างเป็น ระบบ					

ตอนที่ 3 โปรดให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดกาฬสินธุ์

1. ด้านบุคลากร

.....

.....

.....

2. ด้านงบประมาณ

.....

.....

.....

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์

.....

.....

.....

4. ด้านการบริหารจัดการ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

การหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามของแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	IOC	การพิจารณา
		1	2	3			
1.	มีการวางแผนการสรรหาบุคลากรอย่างเป็นระบบ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2.	มีการบรรจุบุคลากรตรงตามสายงานที่ปฏิบัติ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3.	มีการฝึกอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4.	มีบุคลากรปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5.	บุคลากรมีวุฒิการศึกษาสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติทุกตำแหน่ง	1	0	1	2	0.66	ใช้ได้
6.	บุคลากรปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7.	บุคลากรปฏิบัติหน้าที่อย่างกระตือรือร้น	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8.	บุคลากรเข้าใจระเบียบปฏิบัติอย่างชัดเจน	1	1	0	2	0.66	ใช้ได้
9.	มีการวางแผนการใช้งบประมาณทุกครั้ง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10.	งบประมาณของหน่วยงานได้รับการจัดสรรอย่างเพียงพอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
11.	การเบิกจ่ายงบประมาณถูกต้องตามระเบียบทุกครั้ง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12.	การใช้งบประมาณเป็นไปตามข้อบัญญัติทุกครั้ง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13.	การจัดซื้อจัดจ้างถูกต้องตามระเบียบทุกรายการ	0	1	1	2	0.66	ใช้ได้
14.	งบประมาณที่ได้รับมีความสมดุลกับภารกิจ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
15.	มีการจัดเก็บภาษีอย่างครบถ้วน	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	IOC	การพิจารณา
		1	2	3			
16.	มีการควบคุมการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ	1	1	0	2	0.66	ใช้ได้
17.	มีการวางแผนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ล่วงหน้าทุกครั้ง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
18.	มีการแยกประเภทวัสดุอุปกรณ์อย่างชัดเจน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19.	มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1	ใช้ได้
20.	มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
21.	มีการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างอย่างถูกต้อง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
22.	มีการจัดทำทะเบียนวัสดุอุปกรณ์เป็นปัจจุบัน	1	0	1	2	0.66	ใช้ได้
23.	มีการรายงานการใ้วัสดุอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
24.	มีการจัดสรรงบประมาณจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1	ใช้ได้
25.	มีการวางแผนการบริหารอย่างเป็นระบบ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
26.	มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
27.	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารงานอย่างชัดเจน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
28.	มีการบริหารงานตามแผนที่วางไว้ทุกขั้นตอน	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	IOC	การพิจารณา
		1	2	3			
29.	มีการรับฟังความคิดเห็นจากพนักงานอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
30.	มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอย่างเป็นทางการ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
31.	มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
32.	มีการประเมินผลงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	รวม	31	30	30	91	0.94	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

Item-total- Statistics

ข้อ	ข้อความ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1.	มีการวางแผนการสรรหาบุคลากรอย่างเป็นระบบ	113.0500	376.5103	.5866	.9601
2.	มีการบรรจุบุคลากรตรงตามสายงานที่ปฏิบัติ	112.8750	375.4968	.5881	.9601
3.	มีการฝึกอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง	113.0000	366.0000	.7132	.9593
4.	มีบุคลากรปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ	113.1250	381.4968	.4081	.9615
5.	บุคลากรมีวุฒิการศึกษาสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติทุกตำแหน่ง	112.8500	370.6949	.6527	.9597
6.	บุคลากรปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ	113.0500	379.8436	.6827	.9596
7.	บุคลากรปฏิบัติหน้าที่อย่างกระตือรือร้น	113.2000	380.6256	.5591	.9603
8.	บุคลากรเข้าใจระเบียบปฏิบัติอย่างชัดเจน	113.1500	383.2077	.4976	.9606
9.	มีการวางแผนการใช้งบประมาณทุกครั้ง	112.7500	367.4231	.7431	.9590
10.	งบประมาณของหน่วยงานได้รับการจัดสรรอย่าง	113.4000	379.1179	.4807	.9609

ข้อ	ข้อความ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
	เพียงพอ				
11.	การเบิกจ่ายงบประมาณ ถูกต้องตามระเบียบทุกครั้ง	112.8500	365.5667	.7999	.9585
12.	การใช้งบประมาณเป็นไป ตามข้อบัญญัติทุกครั้ง	112.6500	370.2333	.7243	.9591
13.	การจัดซื้อจัดจ้างถูกต้องตาม ระเบียบทุกรายการ	112.8000	367.6000	.7608	.9588
14.	งบประมาณที่ได้รับมีความ สอดคล้องกับภารกิจ	113.3000	388.2154	.2493	.9626
15.	มีการจัดเก็บภาษีอย่าง ครบถ้วน	113.2000	374.2154	.6448	.9597
16.	มีการควบคุมการใช้ งบประมาณอย่างเป็นระบบ	112.9750	379.3071	.5528	.9603
17.	มีการวางแผนการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ล่วงหน้าทุกครั้ง	113.1000	371.8359	.9627	.9594
18.	มีการแยกประเภทวัสดุ อุปกรณ์อย่างชัดเจน	113.2250	373.2558	.7411	.9591
19.	มีการจัดตั้งคณะกรรมการ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่าง เหมาะสม	112.8000	369.0359	.7629	.9589
20.	มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการ ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ	113.4000	381.7846	.5450	.9603
21.	มีการควบคุมการจัดซื้อ จัดจ้างอย่างถูกต้อง	112.8250	367.4814	.7974	.9586
22.	มีการจัดทำทะเบียนวัสดุ อุปกรณ์เป็นปัจจุบัน	113.1250	371.6506	.6965	.9593

ข้อ	ข้อความ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
23.	มีการรายงานการใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ	113.2750	375.1276	.6642	.9596
24.	มีการจัดสรรงบประมาณ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่าง เหมาะสม	113.1000	376.0410	.7103	.9594
25.	มีการวางแผนการบริหาร อย่างเป็นระบบ	112.8750	380.0096	.6584	.9597
26.	มีการนำหลักธรรมาภิบาลมา ใช้ในการบริหารงาน	112.9250	375.3019	.6837	.9595
27.	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ใน การบริหารงานอย่างชัดเจน	112.9750	376.1788	.6969	.9594
28.	มีการบริหารงานตามแผนที่ วางไว้ทุกขั้นตอน	113.0000	376.3077	.617	.9596
29.	มีการรับฟังความคิดเห็นจาก พนักงานอย่างสม่ำเสมอ	113.1000	376.7590	.6360	.9598
30.	มีการรับฟังความคิดเห็นจาก ประชาชนอย่างเป็นทางการ	112.9000	371.0667	.7933	.9587
31.	มีการประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่าง สม่ำเสมอ	113.0000	377.6410	.7027	.9595
32.	มีการประเมินผลงานของ องค์กรอย่างเป็นระบบ	113.0750	375.4558	.7641	.9591

Reliability Coefficients

N of Cases = 40.0

N of Items = 32

Alpha = .9609

ภาคผนวก ค

หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว ๑๔๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๗ มีนาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการวิจัย

เรียน คุณชลนิภา รัตตะเวทิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน.....ชุด

ด้วย นางสาวศราวดี ผงศิลป์ รหัสประจำตัว G๔๘๒๓๓๔๗๐๕ นักศึกษาปริญญาโท
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ภาคสมทบ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม กำลังศึกษาวิจัยและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดกาฬสินธุ์”

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และ
ความสามารถสูง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเครื่องมือแบบสอบถาม
การวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย ดังเอกสารแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

A _____

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๓๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว ๑๔๒

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๓ มีนาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการวิจัย

เรียน คุณเรณูวัฒน์ พงษ์อุทธา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน.....ชุด

ด้วย นางสาวศราวดี ผจงศิลป์ รหัสประจำตัว G๔๘๒๓๓๔๗๐๘ นักศึกษาปริญญาโท
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ภาคสมทบ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม กำลังศึกษาวิจัยและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดกาฬสินธุ์”

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และ
ความสามารถสูง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเครื่องมือแบบสอบถาม
การวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา สติติ การวัดและประเมินผล ดังเอกสารแบบสอบถามที่แนบ
มาพร้อมนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพโรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว ๑๔๒

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๗ มีนาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการวิจัย

เรียน คุณพวงทอง ภูสวดศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน.....ชุด

ด้วย นางสาวศราวดี พงศ์ศิลป์ รหัสประจำตัว G๔๘๒๓๑๔๗๐๕ นักศึกษาปริญญาโท
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ภาคสมทบ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม กำลังศึกษาวิจัยและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดกาฬสินธุ์”

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และ
ความสามารถสูง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเครื่องมือแบบสอบถาม
การวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล ดังเอกสารแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวศราวดี ผจงศิลป์
วัน เดือน ปีเกิด	14 มีนาคม 2523
สถานที่เกิด	อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 112 หมู่ที่ 7 ตำบลโนนสูง อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ 46120
ตำแหน่งหน้าที่	นิติกร
สถานที่ปฏิบัติงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลอิถื้อ ตำบลอิถื้อ อำเภอขามเฒ่า จังหวัด กาฬสินธุ์ 46120

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2545	นิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2551	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY